

NORRINGEN 2016

KAMRATFÖRENINGEN NORRA SKÅNINGAR

Medlemsblad 3-4

REDAKTION:

Jörgen Lund (red), Claes-Göran Andersson, Roland Appelqvist,
Bertil Larsson, Bertil Magnusson, Christer Nyhlén.

ISBN 978-91-977910-2-1

Mixi Print AB 2016

Kamratföreningens ordförande

När detta skrivs står det oktober i kalendern, en vacker höstdag, som en förlängning på den vackra sensommar vi upplevt i september.

Omvärlden har förändrats under senare år och försvaret i Sverige uppfattas inte längre som ett särintresse, som statsministern Fredrik Reinfeldt uttryckte sig.

Ubåtsintrång, flygkränkningar av vårt närområde och Krims annektering och det fortsatta kriget i Ukraina innebär ett nyvaknat försvarsintresse. Försvarsmakten är idag mycket tydligt inriktat på det nationella försvaret.

Ett snabbt steg i denna riktning tog överbefälhavaren Micael Bydén på sensommaren, då han beordrade förband, som övade på Gotland, att stanna kvar på ön. Från 2017 skall trupp finnas på Gotland och därmed finns personal till de stridsfordon, som varit förrådsställda där.

Försvarsmaktens personalförsörjning har utretts av Annika Nordgren Christensen. År 2010 lade riksdagen värnplikten i malpåse. Tyvärr har inte anställda frivilliga soldater varit tillräckligt många för att bemanna det lilla försvar Sverige har idag. Vakanserna är stora och värnplikten behöver återinföras. Den skall enligt förslaget gälla lika för kvinnor och män. Om förslaget gillas kan mönstring påbörjas 2017 och värnplikten finnas på

agendan 2018. Hur gedigen var analysen inför beslutet 2010?

Med ökad mönstring av värnpliktiga och ökat behov av poliser, som också prövas inför anställning, kom generaldirektören för Rekryteringsmyndigheten, tidigare Pliktverket, Christina Malm med ett märkligt budskap i september. Verksamheterna i Kristianstad och Göteborg skall läggas ner och flyttas till Malmö! Synnerligen märkligt, då regeringen samtidigt säger, att decentralisering av myndigheter i storstadsområden skall ske! En känd krönikör vid namn Anders Bojs fick morgonkaffet i vrångstruppen av beskedet.

I Kristianstad finns ett fungerande kontor med kompetent personal och anpassade lokaler. I Malmö måste allt byggas upp från grunden. Hyreskostnaderna i Västra hamnen i Malmö jämfört med Östra kasern i Kristianstad torde också vara avsevärt dyrare.

Såväl lokala som regionala politiker, Pierre Månsson (L) och Henrik Fritzon (S), agerade snabbt, men till ingen nytta visade det sig.

Torsdagen den 13 oktober kom beslutet. Mönstringen skall flytta till Malmö. Motivet var att behoven - blivande värnpliktiga? - bättre kunde tillgodoses i Malmö. Därmed försvinner den sista spillran av försvaret från Kristianstad. Jämför ovan

att decentralisering av myndigheter i storstadsområde ska ske. Så mycket var detta löfte, inriktning, av statsminister Stefan Löfven värt!

Nu till Kamratföreningen!

Vid vårt årsmöte den 16 april hade f överbefälhavaren, vår medlem, general Sverker Göranson välvilligt ställt upp och berättade om sina 6,5 år som överbefälhavare. Han påtalade särskilt ledarskapets betydelse, att vara ute och träffa och lyssna på personalen inom försvarsmakten.

Antalet medlemmar på plats var drygt 80 kvinnor och män - rekord i nutid - som med ljudliga applåder tackade Sverker. Han blev också hedersmedlem i föreningen och erhöll bajonett-tavlan som tack. Med Sverkera positiva inställning till Norringarna och Kristianstad finns en förhoppning om framtida återbesök. Hustru Ann såg dock något betänksamt på bajonett-tavlan. Ytterligare en pryl att damma.

Förra årets gemensamma träff med kamratföreningarna från P7, P2 och P6 fortsatte i år med besök i Ystad och Revingehed. Ordförande Lars Remfors hälsade välkommen och berättade om utvecklingen av regementsområdet i Ystad, som idag har en helt civil prägel. Vi fick också en visning av museet. I Revinge fick vi en stärkande soldatlunch samt möjlighet att bese några moderna stridsfordon. Avslutning i Traditionsrummet, där Lars Remfors presiderar och förgyllde kaffe och bullar med livli-

ga anekdoter från livet på Heden. Nästa år är Dragonerna värdar och vi ses i Göingemetropolen.

Under förra hösten gjordes en framställan till Kristianstads pastorat om framtida gravsättning och skötsel av regementets gravplats på Östra kyrkogården i Kristianstad. Efter dialog med Kamratföreningen beslutade kyrkorådet 2016-03-10 att förklara gravplatsen som kulturgrav. Detta innebär att pastoratet blir gravrättsinnehavare. Kamratföreningen Norra Skåningar bibehåller rätten till gravsättning. Pastoratet ansvarar för framtida vård och underhåll av graven enligt sina bestämmelser. Ett bra beslut för framtiden anser jag.

Vårt goda samarbete med Högskolan har i år bekräftats av ett symposium om "Värnpliktens historia - folkets försvar" där även Wendisterna var medarrangörer. Professor Ingemar Ottosson var sammanhållande. Ett flertal kvalificerade föredragshållare gjorde dagen mycket givande för auditoriet. Bland föredragshållarna märktes f överbefälhavaren Sverker Göranson.

Ännu ett bevis för Sverkera känsla för Kristianstad.

Ytterligare ett bevis för samarbetet med Högskolan var rektor Håkan Pihls deltagande vid ceremonin på Döbelnsdagen den 13 september vid regementets gravplats.

Ett positivt bevis på den gemenskap som finns bland oss Norringar är de många generösa bidrag som kommer till Tid-

ningsfonden. Utan dessa hade det varit problem att utge årsskriften. Vissa medlemmar sänder ett par bidrag! Är Du osäker om Du sänt in något bidrag - skicka ett till! VARMT TACK!

Samma VARMA TACK till alla Er som bidrager med vinster till våra lotterier och därmed till vår verksamhet.

Våra damer som dukar, smyckar våra bord och ser till att vi får förtäring vid våra sammankomster gör ett mycket viktigt arbete för vår trevnad och gemenskap. VARMT TACK!

Även ett STORT TACK till redaktören, vår fotograf och artikelförfattarna för

att vi har glädjen att få ytterligare en gedigen årsskrift i vår hand!

Ordförande emeritus avslutar:

”Så länge Kamratföreningen kan göra sin stämma hörd, lever vårt gamla regemente!”

Jag önskar Er alla En God Jul och Ett Gott Nytt år 2017!

Väl mött 2017! Välkomna!

Nils-Arne Bidsell.
Ordförande

IN MEMORIAM

Följande medlemmar har avlidit:

Lars Andreasson	Malmö
Frank Nord	Degeberga
Ann-Britt Erdling	Kristianstad
Bodil Augustsson	Kristianstad
Ingrid Mårtensson	Kristianstad
Nils-Arne Hansson	Vinslöv
Lars Strömberg	Vallåkra
Ingvar Jeppsson	Kristianstad
Kjell Olofsson	Sölvesborg
Nils Wihlborg	Degeberga
Leif Rosenberg	Kristianstad
Kenneth Bertilsson	Kristianstad
Siv Andersson	Malmö
Carl Gustav Bartholdson	Kristianstad
Åke Olsson	Malmö
Christina Nyhlén	Kristianstad
Torgny Bergstrand	Helsingborg
Lillemor Bartholdson	Kristianstad
Owe Lindström	Hanaskog

*Frid över det ljusa minnet
av kamraterna*

Norrigeåret som gått...

Foto Olle Bengtsson

Första gången jag skrev under denna rubrik var till årsboken 1997, när jag tittar igenom den artikeln slår det mig ”vad mycket har förändrats – men ändå inte!”

Vårt program har hållit, men antalet deltagare i arrangemangen har halverats och resorna har blivit färre och kortare. Flera av kamraterna, som nämns och syns på bilderna är borta.

Därför är det viktigt att vi som är kvar fortsätter och hedrar och minns våra kamrater.

Året som gått har följt de senaste årens inövade program.

9. december Julvesper

I år kunde Nosabys nya kyrkoherde *Gunilla Aquilon Elmquist* hälsa välkommen till den traditionella julvespern. Hemvärnets Musikkår, Kristianstad hade som vanligt övat in ett trevligt program som framfördes under ledning av *Robin Wahl*.

FOS (Frivilligorganisationernas samarbetsorgan) serverade kyrkkaffe på Soldathemmet.

15. december Julmöte

De femtiotal Norringar som bänkade sig vid det festligt dukade bordet kunde avnjuta julgodsaker som *Britt-Mari Larsson* lagat. *Jan Appelqvist* bjöd till bords med citat ur den kokinstruktion han lärde sig laga mat ur när han utbildades till kvartermästare av bland andra *Ture Nord*.

Kvartermästartomten Jan Appelqvist ger order om utspisning

Grötslungorna, systrarna Larsson, Gunilla Appelqvist och Eva Nilsson bereda

Roland Appelqvist berättar en rolig historia för paret Karlsson

Luciatåget. Lillnissen har somnat!

Det näpna luciatåget med trumpetso-
list fick välförtjänta applåder och gotte-
påsar som *Inger Nord* plockat samman,

Ett innehållsrikt vinstbord fördelades
av vice ordföranden, som för denna in-
sats också förärades en gottepåse.

Ordföranden tackade Köksbrigaden
och *Dick Nilsson* för arbetet under det
gångna året med var sin chokladask.

Trumpetsolisten!

Christer Nyhlén och Uno Petersson i samspråk

16. december Packning av årsboken

Sedan 1997 har *Jörgen Lund* som re-
daktör levererat en årsbok "Norringen",
ett beundransvärt arbete. Under samma
tid har *Bertil Larsson* med stöd av *Ing-
er* förberett utsändning med postlådor,
kuvert, etiketter mm lika beundransvärt.

Så ett gäng flinka "kuvertslickare"
kunde snabbt fylla postlådorna så att bo-
ken kom medlemmarna tillhanda i god
tid före jul.

24 januari. Ny utställning på Rinkaby

En blöt januaridag var ordföranden,
vice ordföranden och en hel del andra
honoratiores inbjudna till vernissage i
Rinkaby läger. För att uppmärksamma,
att det gått 70 år sedan den för Sverige
föga smickrande utlämningen av bal-
tiska flyktingar genomfördes, har det
iordningställt en utställning i en av de
gamla barackerna. Utställningen kan ses
som en filial till Artillerimuseet och har
byggts upp av medlemmar i Wendes Mi-
litärhistoriska Förening under ledning
av *Per-Åke Karlsson*.

Utställningen invigdes av förre lands-
hövdingen *Einar Larsson*.

19 februari. Besök av Swedish Military Memorials Abroad

Försvarsmakten har sent om sido upp-
täckt att det finns en hel del minnesmär-
ken från svenskarnas framfart i Europa.
Minnesgoda läsare kommer säkert ihåg
Kaj Storcks artiklar om Norringarnas in-
sats i Schleswig i mitten av 1800-talet där
han bland annat påpekade den bristan-
de vården av soldatgravarna. Nu har det
bildats en organisation som skall hante-

ra dessa frågor, Swedish Military Memorials Abroad, med *Christian Braunstein* och *Peter Wetterberg* i ledningen. Under arbetets gång har dessa funnit att även vården av inhemska minnesmärken hanteras olika. Våra minnesmärken, redovisade i Norringen 1997, har på uppdrag av Försvarsmakten (läs P 7) skötts genom vår försorg. Representanterna för organisationen besökte Kristianstad för att dokumentera våra olika minnesmärken och bilda sig en uppfattning om hur vi hanterar frågorna.

16 april. Årsmöte

Imponerande drygt 80 medlemmar hade hörsammat kallelsen till årsmötet. Köksbrigaden hade som vanligt lagt ner ett utmärkt arbete för att alla skulle känna sig välkomna. Systrarna *Larsson* stod för meny – inkokt lax med goda tillbehör och kladdkaka special!

Väl förberedd ledde ordförande mötet genom agendan och besluten fattades utan några längre diskussioner. Huvudfrågan – Kamratföreningens framtid – redovisas i särskild artikel.

Efter mötet berättade *Sverker Göransson* personligt om sin tid som Sveriges

Ordföranden verkar glad, sekreteraren mera betänksam

Revisorn Leif Dahlqvist applåderar kassören Bertil Larssons arbete

ÖB. Ett mycket uppskattat framförande. Som ett tack för sina insatser för Norringarna kallades han som hedersmedlem och tilldelades en bajonettavla.

19 maj Besök hos Södra skåningarna

I ett led i att få veta vad som skett på de olika regementena runt om i Skåne så

var det i år dags för Södra skåningarna att arrangera mötet. Vi Norringar och de Skånska dragonerna var inbjudna till att samlas på de gamla kasernområdet i Ystad. Sövestadslottorna bjöd på kaffe mm på Militärmuseet efter välkomstanförande tog museiföreståndaren *Emil Sjörup* besökarna på en initierad rundvandring bland samlingarna. Södra skåningarnas kamratförenings-ordförande

Lars Remfors guidade runt på kasernområdet och berättade om de nya hyresgästerna och deras verksamhet. Efter förflyttning till Revingehed bjöds det på lunch enligt "torsdagsmodell". Kamratföreningen kunde därefter stolta visa upp sitt Traditionsrum, ett litet vackert hus där man visar upp en del av de traditionsföremål man förfogar över.

På väg söderut paret Almén i tåten

Ordföranden tackar Södra skåningarnas Lars Remfors för värdskapet

Museiföreståndaren Emil Sjörup informerar

Efter visning av en del lokaler – logementen i barackerna/husen som numera är uppehåll- och omklädningsrum för de fast anställda soldaterna – avtackades värdarna och Dragonerna hälsade välkomna till Hässleholm våren 2017.

Ett mycket trevligt arrangemang och det borde vara fler Noringar som tar tillfället i akt att se vad som hänt.

Avsättning Jan Appelqvist "ett litet steg...", Lars Björk, Tommy Stjernqvist och Ingrid Kleberg har redan markkontakt

24 - 25 augusti Symposium

Efter det lyckade symposiet 2013 väckte Ingemar Ottosson på Högskolan tanken om att åter kalla till ett sådant. Denna gång med rubriken "Värnpliktens historia – Folkets försvar". En liten arbetsgrupp, (Ingemar Ottosson, Högskolan, Lars-Olof Strandberg Wendisterna, Leif Mårtensson Artillerimuséet och

Claes-Göran Andersson, Tommy Carlqvist, Jörn Holmgren, Ann-Margreth E. Olsson, Leif Mårtensson, Sverker Göranson, Ingemar Ottosson, Göran Larsson och Lars-Olof Strandberg. På bilden saknas Lars Ericson Wolke. (Foto Christer Nyhlén)

Claes-Göran Andersson (Norrvingarna) bildades och påbörjade arbetet. Tidigt anmälde även Reservofficersföreningen och Allmänna Försvarsföreningen sitt intresse för att stödja arrangemanget.

Symposiet inleddes kvällen den 24 på Artillerimuséet vars specialutställning i år handlade om just värnplikten. Den 25 var det så dags föreläsningar och inför en talrik skara intresserade inledde *Lars Ericson Wolke*, känd för sin bok "Svenska knektar" och medverkan i vårt historieverk, med en föreläsning om hur värnplikten växte fram. *Jörn Holmgren* satte reservofficeren i focus och *Göran Larsson* berättade om värnplikten ur ett skånskt perspektiv. Eftermiddagen inleddes av ytterligare en Norring, *Sverker Göranson*, som initierat berättade om övergången från plikt till anställning och idéer och förslag inför framtiden. Om hur soldaten och hans familj upplever

det sociala stödet, "före, under, efter och se'n" ett deltagande i skarpa missioner föreläste universitets lektor *Ann-Margreth E Olsson*. Dagen avslutades med *Tommy Carlqvist*, nyss avgående chef för Rekryteringsmyndighetens kontor i Kristianstad, berättade om dagens "mönstring", väldigt annorlunda mot vad gårdagens Norringar var utsatta för.

Norrvingarna kan vara stolta över att stödja ett arrangemang av denna digniteten och se hur många av föreläsarna som har ett förflutit hos oss!

27 augusti Reg Dag

I som vanligt strålande väder var det åter dags för Regementets dag på Revingehed, de som påstår att intresset för Försvaret är lågt fick nog anledning ändra den inställningen. Över 2000 bilar hade räknats in före ceremonin och uppvisningarna. Regementschefen, överste

Regementschefen hälsar välkomna!

Stefan Smedman anlände och höll sitt anförande från en stridsvagn 122, därmed markerande att det nu åter utbildas stridsvagnsförband på Heden. Den sedvanliga stridsföreläsning med ”mycket pang” väcker som vanligt den personliga reflexionen ”tänk om jag haft så mycket övningsammunition under hela utbildningsåret 1964/65 som det går åt på 10 minuter här”.

Kamratföreningarnas fanborg

Nostalgi 1: Kavallerichock

Under en enkel ceremoni på Mässen utnämndes överstelöjtnant *Tony Pettersson* till ny stabschef på P 7, *Fredrik Hedvall* är fortsatt bataljonschef, så det finns fortfarande Norringar i täten!

Nosatalgi 2: Vagnstrid från PBV 302

13 september Döbelnsdagen

Styrelsen och särskilt inbjudna samlades för en enkel ceremoni vid Regimentets gravplats.

Ordföranden kunde informera om att gravplatsen nu fått status som kulturgrav och därmed har skötsel och ansvar tagits över av Heliga Trefaldighets församling. Gravsättning av Norringar

får dock genomföras enligt tidigare avtal. Bestämmelserna i stadgebilagan kommer att revideras så de stämmer med den nya situationen.

13 oktober Höstmöte

Hösten hade efter en strålande september anlant när ett femtiotal Norringar samlades till Höstmöte. Efter vikande besöksantal på våra kvällsarrangemang hade styrelsen beslutat prova en eftermiddagsmodell. Så samling 1230 istället för 1730! Menyn däremot vågade man

Mats Pettersson

inte ändra på – Torsdag – Norringar – Ärtor och pannkakor – Basta!

Köksbrigaden gjorde som vanligt ett prima jobb och mätta Norringar kunde sätta sig tillrätta för att lyssna på Gamla

Christianstads ordförande Mats Petterssons kåseri om Kristianstads original. Ett färgstarkt galleri och många av de äldre medlemmarna nickade igenkännande åt Mög-Jeppa, Travagata, Hemliga Jönsson med flera.

Då mötet avslutades frågade ordföranden om eftermiddagsmöte var en bra idé? Svaret blev ett rungande ”Ja!”

Så har ytterligare ett Norringear lagts bakom oss. Men förhoppningsvis så skall vi även fortsättningsvis kunna träffas och ha trevligt. ”Var det bättre förr?” ”Nja, men vi var fler!”

Claes-Göran Andersson

Boken är ett fantastiskt historieverk...

Anders Forsgren, Reservofficer vid Norringbrigaden

Jag har den och har läst den med stor behållning...

Mats Welff, Generalmajor

För information och beställning: christer.nyhlen@gmail.com

Högtidstal vid gravplatsen

Ordf tal på Döbelnsdagen. Kyrkogården 2015-09-13

Kära Vänner, Norringar!

Vi, Kamratföreningen Norra Skåningar med Gäster, är traditionsenligt samlade här vid Norra Skånska Regementets gravplats för att högtidlighålla regementets högtidsdag den 13 september till minne av regementets förste chef, general Georg Carl von Döbeln och slaget vid Jutas den 13 september 1808 under finska kriget mellan Sverige och Ryssland.

Jag har tidigare försökt ge en bild Georg Carl von Döbeln från hans uppväxt på Stora Torpa gård i Västergötland, där han föddes den 29 april 1758, - från hans studier, utbildning till officer och hans juridiska studier. Sin första officerstjänst erhöll Döbeln vid "Sprengportens värfvade regemente" i Skåne 1778.

Han tog tjänstledigt i två år och åkte till Paris 1780 och fick efter ett år fullmakt vid ett tyskt regemente, som avseglade till Indien. Frankrike hade förlorat sina kolonier i Indien till England och sökte revansch. Efter strider i Indien, som inte var framgångsrika och fyra års tjänstgöring i Strasbourg återvände Döbeln till Sverige 1788.

Detta år hade krig utbrutit mellan Sverige och Ryssland och Döbeln beslutade återvända till Sverige för att delta i kriget. Varför valde Gustaf III krig? Han ville stärka sin ställning efter statskuppen 1772 med ett segerrikt krig mot Ryssland. Dock saknade han såväl

bundsförvanter som ekonomi för företaget. Tvivlet var starkt inför kriget. Organisationen var dålig och missnöje, avund och feighet rådde bland de högsta cheferna och riktades mot kungen. När Gustaf III begärde trohetsförsäkran av officerarna svarade de med ett eget uttalande, det så kallade Anjalafördraget, där de förklarade kriget olagligt och riskabelt ur militär synpunkt. Kungen överlämnade befälet i Finland till sin bror hertig Carl och återvände till Sverige.

Döbeln möttes av motgångar, när han kom till Sverige. Han fick lära sig "att erbjuden tjänst ofta är försmådd." Gustaf III värderade inte utländska meriter utan hovets män gick främst. Kriget mot Ryssland pågick trots alla intriger och maktförskjutningar. Döbeln var utan anställning, men tillsammans med löjtnant Tornerhjelm, som också tjänstgjort i Frankrike, ansökte han om tillstånd att uppsätta en bataljon av lätta jägare. Tillstånd fick de, men inga pengar att betala trupperna med. Döbeln var i kunglig onåd. Ingenting blev förverkligat och han övervägde att återvända till Paris, där hans vänner och gynnare fanns. Som en sista utväg att få tjänst skrev Döbeln till chefen för Savolaxbrigaden, Överste von Stedingk. Denne hade stora svårigheter och erbjöd Döbeln en tjänst som kapten, vilket Döbeln med glädje accepterade.

Det är här som Döbeln träder in i den finländska handlingen i april 1789. Hans första kontakter med manskapet gjorde honom både orolig och upprörd. Officerarna var oerfarna och soldaterna försagda och utan disciplin. Döbeln hävdade ”att endast en kunnig ledare, som kan få sig själv och andra att lyda, kan föra soldater framgångsrikt.”

Han slog fast ”att i krig existerar ingen olycka. Den största förlust man kan göra är att soldaterna förlorar förtroendet för sin anförare. Förutser man en olycka gäller det att förekomma den.”

Ett sätt att vara föredöme visade Döbeln, då hans häst blev skjuten under en reträtt över en bro. Han gick då till fots över bron, men upptäckte att han saknade sina ryttarpistoler. Han återvände, tog sinapistoler, sköt mot fienden och retirerade. Dumdrigt, kanske småsnålt, men avsikten var tydlig. Han ville demonstrera det mod en ledare skulle visa. Von Stedingk hyste stor beundran för Döbeln och skrev till Gustaf III: ”Döbeln är en ypperlig officer och jag önskar att Ers Majestät hade många sådana, men olyckligtvis är deras antal mycket litet.”

Döbeln behövdes för att återställa ordning och disciplin i armén och von Stedingk begärde få behålla Döbeln i sin tjänst. Så skedde!

Den 12-13 juni 1789 stod slaget vid det smala sjöpasset Porrassalmi, idag torrlagt, då ingående i sjösystemet Saimaa. Bron över sundet var redan förstörd. Höjden på svensk sida var något högre än på den ryska sidan. I S:t Michel, nordväst sjöpasset, fanns magasin med ammunition och livsmedel. Den svensk-

finska styrkan under Jakob Karl Gipenberg bestod av ca 750 man, medan den ryska styrkan var 7 000-8 000 man. Chef där var Johan Michelson och ställföreträdare Göran Magnus Sprengtporten, tidigare bl a chef för Savolaxbrigaden 1775-1779.

Ryssarna kunde inte bedöma hur stor styrka som fanns bakom åsen, då terrängen gav försvararna alla fördelar. Det var ingen taktisk strid utan ett vilt mördande, där den fysiska styrkan avgjorde. Ryssarna retirerade och det blev en svensk seger.

Den 18-19 juni utspelades en andra drabbning, då ryssarna erhållit förstärkning. Trots att även detta anfall slogs tillbaka måste svenskarna likväl uppge sin ställning och dra sig tillbaka till Jokkas och S:t Michel.

Döbeln stod under den första drabbningen vid batteriet, en utsatt plats. Trots ammunitionsbriest fortsatte han hålla humöret uppe på truppen.

”Huka er inte!” skrek han när granaterna for förbi. ”Ryssarna skjuter med grankottar!” Då träffades han av en kula i pannan och kastades till marken med blodet strömmande från huvudet. Han fördes vimmelkantigt bort från stridslinjen. Döbeln mumlade för sig själv och uppfattades säga: **”Nu går jag och dör, men låt inte det där packet komma över hit!”** Till Brakel, en ung sergeant som hjälpte Döbeln sade han: **”Tack min vän, om jag lever skall jag minnas er!”**

Döbeln blev förbunden och fältskären konstaterade att kulan studsat ut. Trots att blodet droppade på pappret upprättade Döbeln en rapport över vad

som hänt. Brakel sändes som kurir till kungen, som utnämnde honom till fänrik.

Med skottet i pannan var kriget temporärt slut för Döbeln, men kriget fortsatte gå illa. Sjukläger och fångenskap följde i S:t Michel. Fångenskapen gjorde att benskärvorna i såret inte ägnades tillräcklig uppmärksamhet. Högra ögat igensvullet och näsan otroligt tjock. Senare lossnade flera benbitar och i augusti syntes ytterligare en benflisa. Den lossnade inte trots fältskärens försök i flera dagar.

Såret läktes och fältskären noterade: ”Ett djupt ärr har bildats till ära för kaptenen och riddaren, men ansiktet till vanskapnad.”

Låt oss minnas och hedra vårt regemente, Norra Skånska regementet, dess förste chef generalen Georg Carl von Döbeln och alla efterföljande chefer och medarbetare, som under årens lopp arbetat och verkat under Regementets valspråk ÄRA, SKYLDIGHET och VILJA.

Låt oss nedlägga en blomma till minnet av vårt regemente, Norra Skånska Regementet, till minnet av våra kamrater och hedra dem med en tyst minnestund.TACK.

(Fakta hämtade ur Bengt Kummels bok – Georg Carl von Döbeln - en biografi.)

Kamratföreningens årsmöte

*Traditionerna från Norra skånska regementet,
P 6/Fo 14 förs vidare av föreningen.*

Årsmötet hölls på förra detta Soldat-hemmet på Näsby den 14 april. Vid mötet deltog 80 medlemmar.

Regementet bildades år 1811 med öv-ningsplats i Ljungbyhed.

Förste chef var som bekant general Georg Carl von Döbeln, hjälten från Jutas enligt Johan Ludvig Runebergs dikt i Fänrik Ståls sägner. Många tusen soldater har upplevt fanvaktens inmarsch på kaserngården i Näsby till tonerna från Björneborgarnas marsch.

1923 flyttade regementet till Näsby i nybyggda kaserner. 1994 lades rege-mentet ned med kanske det modernaste förbandet i armén, 26.pansarbrigaden. Försvarsområdesstaben, Fo 14 flyttade till Hässleholms garnison.

Kamratföreningen bildades 1937 och har än idag många medlemmar över lan-det, 740 i nuläget.

Vid årsmötet var det en stor glädje att Norringen, Kristianstadssonen general Sverker Göranson deltog och höll ett uppskattat föredrag om ”Reflektioner efter 6,5 år som Sveriges överbefälha-vare”.

Vid föredraget framhölls särskilt le-darskapets betydelse att vara ute träffa och lyssna på anställda och frivilliga inom Försvarsmakten.

Sverker Göranson avtackades av ord-föranden Nils-Arne Bidsell och utnämndes till Hedersledamot i föreningen. Han tilldelades föreningens hedersnål och en bajonettavla.

Från 49. hemvärnsbataljonen, Nor-ringe-bataljonen, överlämnade Lars Lundberg bl a glas med regementets va-pen som inskription.

Valspråket ”Ära, Skyldighet och Vil-ja” lever kvar.

Sverker Göranson avtackades av ordföranden Nils-Arne Bidsell och utnämndes till Hedersledamot i föreningen. Foto: Olle Bengtsson.

Den indelte soldaten av läroverksadjunkt E. Berge

Den svenska krigsmakten led under 1800-talet stora brister. Och det var säkert en lycka för vårt land, att den aldrig behövde visa, vad den dugde till. Hären bestod av stam och beväring. Dessutom fanns några få värvade trupper som gardes- och artilleriregementen. Stammen – den indelta armén – var fåtalig. Dess befäl och manskap var största delen av året jordbrukare och hade sin militära befattning mera som bisyssla. Beväringsen var dåligt utrustad och övades bara några få dagar, först 12, senare 30.

Den indelta armén var något säreget för Sverige. Tidigare hade man en del värvade trupper. Dessutom företogs utskrivning. De vapenföra samlades vid kyrkan eller tingsplatsen och uppdelades i rotar om tio man. Ur varje rote togs sen en man till krigstjänst. Men redan Gustav Vasa började efter Dacke-fejden tillämpa ett nytt system. Detta utvecklades ytterligare av Karl IX, Gustav Adolf och Kristina och genomfördes fullständigt av Karl XI. Det var det s.k. indelningsverket.

Det egentliga indelningsverket rörde befälet och rytteriet. Åt befälet anvisades kronogods som boställen. Vissa hemman, s.k. rusthåll, fick sina skatter utbytta mot skyldighet att underhålla en ryttare och hans häst. Fotfolket underhölls genom roteringen eller knekthållet. Varje

län skulle utrusta ett infanteriregemente på i regel 1200 man. Rekryteringen ålåg bönderna. Länet indelades i rotar, som skulle uppsätta var sin knekt, ge denne ett torp att bo i och nödigt underhåll och utrustning. I gengäld skulle dessa bönder slippa utskrivning. Om knekten blev för gammal eller stupade, var roten skyldig att sätta upp en ung karl i hans ställe. – Så fick man en stående här, som i fredstid utgjordes av jordbrukare. Den uppgick på Karl XI:s tid till omkring 40 000 man. Därtill kom nära 25 000 värvade. Detta indelningsverk fanns kvar till år 1901.

Knekten tog i regel upp sin lön två gånger om året. Den utgick in natura med smör, ost, fläsk, kött, ull, lin, säd m.m. På 1800-talet började den utbytas mot kontanta pengar.

Då den nyantagne inskrevs i regimentets rullor, fick han ett nummer i kompaniet och ett namn. Nummer och namn gick sedan i arv till efterträdaren. De gamla soldatnamnen angav ofta de egenskaper, som borde utmärka en soldat: Modig, Tapper, Orädd, Styver, Stolt, Munter, From, Glad, Lustig, Ferm, Hurtig, Rapp, Frisk. Eller också anspelade de på vapen: Svärd, Lans, Sköld, Hjälm, Lod, Pistol, Hane, Skans. Djurnamn var rätt vanliga: Björn, Tupp, Orre, Geting. Konstigare är namnen: Nässla, Täljkniv, Drummel och Konstig. Efter Napoleons-

krigen förekom också namnen Blücher och Ney. Ibland tog man också namn efter de roterade gårdarna.

Naturligtvis kunde det hända, att namnet inte alls passade till personen. En man med väldiga mustascher, sträv och barsk uppsyn och ilsket rytande kanske hette From, medan en skägglös yngling med veka drag upplyste om att han hette Lejon.

Soldaternas tjänstgöringstid var inte lång. Under tidigare tjänsteår kunde en kommendering till någon korpralskola komma ifråga. Fälttjänstövningar var tämligen sällsynta. Annars inskränktes tjänstgöringen till de årliga vapenövningarna under cirka tre veckor på regementets lägerplats. Dessa övningar tycks ha varit rätt stereotypa. Då en kompani-chef frågade en soldat: ”Var är fienden?” fick an till svar: ”På samma ställe som i fjol, kapten”.

Man var alltså soldat några veckor på sommaren under mötestiden. Största delen av året satt både officerare och soldater hemma och brukade sin jord. Soldattorpet var ett litet envåningshus med en trädgårdstäppa, några små åkerlappar och en beteshage för några kor. Över dörren eller på gaveln satt vanligen en vitmålad brädlapp. Där kunde man läsa t.ex. ”Nr 27 Stolt N. N. Kompani af Kongl. N. N. regemente.” Torpet låg ibland vid stora landsvägen eller inne i kyrkbyn, ibland långt borta i djupa skogen.

Stugan hade ibland bara ett rum, men stundom fanns också ett mindre kök. Möbler och husgeråd var enkla. Vägarna ar klädda med papper eller bil-

liga tapeter. På väggen hängde geväret. Soldaten kunde man känna igen på den militäriska hållningen och mustascherna eller helskägget, vilket annars inte var så vanligt bland allmogen. Hustrun måste vara rask och duktig och kunna styra och ställa både inom- och utomhus.

I äldre tider upplystes stugan av en flammande brasa i den öppna spisen, och kring denna samlades familjen under de långa vinterkvällarna. Hustrun spann och mannen slöjdade. Flit och sparsamhet krävdes, för att man skulle kunna dra sig fram.

Barnen måste tidigt börja dra sitt strå till stacken. Ofta visade sonen håg för soldatyrket och intog faderns plats, när denne blev pensionsmässig. Axel Quennerstedt berättar i sin bok ”Indelte soldaten” om en distinktionssoldat, som fick avsked 1881 och då skulle efterträdas av sonen. Hans förfäder hade ända sedan indelningsverkets tillkomst från far till son haft samma nummer vid kompaniet.

En omväxling i den enkla, enformiga kosten skaffade sig soldaten ofta genom jakt och fiske. Den knappa utkomsten kunde förbättras genom tillfälligt arbete hos bönderna. Många hade något hantverk som bisyssla, var skräddare, skomakare, snickare o. s. v.

Efter avskedet ur tjänsten måste ju soldaten lämna sitt torp. Men rätt ofta tycks han då ha fått en jordlott att bygga sig en stuga på. En liten pension hade han, som på 1800-talet uppgick till 24 kr. om året och 48 kr. vid fyllda 65 år. Han fick då också ofta någon bisyssla, t.ex. som orgeltrampare, kyrkvaktmästare

eller dödgrävare. En del gamla soldater tjänstgjorde också som skolmästare.

Den indelte soldatens liv var enkelt och strävsamt. Men han hade ofta ett gott anseende i hembygden och blev ofta bjuden på bröllop och andra festligheter, som hans uniform gav en viss glans åt.

De gamla knektarna var med få undantag män av äkta svenskt kärnvirke. Sitta och knoga fick de för att kunna dra fram den ofta stora barnskaran, men det finns många exempel på att soldattorpet har fostrat män, som gjort betydande insats i samhället.

Pistol m/40

Pistol m/40 var en automatpistol som användes av den svenska försvarsmakten från 1940 till och med 1980-talet då den ersattes av pistol 88. Principen är kort piprekyl och låset är av Bergmans typ (regel mellan slutstycke och mantel), pistolen är originell såtillvida att den har en accelerator för slutstycket för att säkerställa funktion vid sträng kyla.

På 1980-talet började slutstyckena på pistol m/40 spricka på grund av användandet av ammunitionen 9 mm m/39B som har ett högre forceringsmotstånd än vad vapnets delar är konstruerat för. Innan antagandet av pistol 88 blev klart togs under en period därför pistol m/07 tillbaka i tjänst i den svenska försvarsmakten.

Pistol m/40 var en något förenklad licensbyggd kopia av den finska pistolen Lahti L-35.

När man blev anställd i Krigsmakten blev man utrustad med TUS (tjänstetidsutrustning) i denna ingick bl a pistol m/40 och ett paket med 36 skarpa skott. Många ville inte ha vapnet hemma eftersom att man var rädd för att barnen skulle hitta det. Ansökningar skickades in om befrielse, vet ingen som kom undan.

När öv Melin skulle gå i pension anbefalldes inventering av TUS:en. Det var många som letade efter vapendelar och ammunition i hemmet. Ammunitionspaketet var numrerat, många visade upp 36 ptr utan omslag, en del halva pistolen.

Efter detta blev det årlig inventering.

Musikfästen i Kristianstad

Fotot, sittande i mitten med mörk mustasch musikdirektör John Ekblad, Vendes, till vänster om honom musikdirektör A W Björk, Norra skåningarna och till höger underlöjtnant P Grundström, hallänningarna. Övriga musiker från de tre infanteriregementena är utrustade med m/ä eller m/10 och artilleristerna i kollett. Platsen är södra kasern, framför ett av stallen.

Här följer en avskrift från Nyaste Kristianstadsbladet onsdagen den 1 september 1915.

En stor musikfest å Udden anordnas om söndag till förmån för våra militärmusikers pensionskassa. Direktör Ekblad står i spetsen för företaget och har lyckats samla en militärorkester av icke mindre än 80 man. Konserten kommer att dirigeras av direktörerna Grundström, Halmstad, Björk, Norra Skåningarna och Ekblad, Vendes artilleri.

Den ståtliga konserten, som väl kommer att samla massor av folk till parken,

tager sin början kl 6 em. Inträdet blir 1 kr för reserverad plats och 50 öre för tillträde till parken.

Efter konsertens slut vid 8 tiden på kvällen anordnas dans.

I Nyaste Kristianstadsbladet kompletterades lördagen den 4 september 1915.

Militärkonserten.

Biljettförsäljningen börjar söndag kl 5 e. m. vid entrén. Fyrverkeri avbrännes kl 9,15 e. m.

Efter konserten **Dans.**

Militärkonserten.

Extratåg afgår till Hesselholm kl 10,15 e. m., till Åhus kl 10,30 e. m.

Nedan en förkortad avskrift från Nyaste Kristianstadsbladet måndagen den 6 september 1915.

Musikfesten å Udden igår.

Besökt av omkring 3,500 personer.

Den stora militärkonserten å Udden igår afton, som bekant anordnad på direktör John Ekblads initiativ till förmån för våra militärmusikers pensionskassa, hade lockat väldiga människomassor ut till den vackra parken, och publiken kunde uppskattas till icke mindre än 3,500 personer. Från landsbygden vanns genom de anordnade extratågen en ej ringa tillslutning. Vädret var också synnerligen gunstigt, och den stilla härliga kvällen bidrog i sin mån att göra konserten verkningsfull.

Orkestern utgjordes av cirka 70 man, vendister, hallänningar, norra skåningar samt några kronobergare. Programmet upptog tolv nummer i tre avdelningar. Första avdelningen dirigerades av underlöjtnant P Grundström. Av de utförda numren tillvann sig en av G:s egna

kompositioner >>Andante cantabile>> särskild och berättigad uppmärksamhet. I andra avdelningen som dirigerades av musikdirektör A W Björk, applåderades livligast Stenhammars >>Sverige>> och Södermans >>Festpolonäs>>. Tredje avdelningen, dirigent musikdirektör Ekblad, inleddes med en marsch, >>General Cardell>>, komponerad av musikstyckjunkare Olausson härstädes. Den medryckande marschen mottogs med livligaste bifall och den ene applådsalvan följde efter den andra. Avdelningen upptog dessutom en Wagner komposition, Södermans >>Nordiska folkvisor och danser>> samt Vendes artilleriregementes marsch.

Det kan sägas, att samtliga nummer erhöles det bästa utförandet, och helhetsintrycket av konserten var det vackraste.

Sedan programmet genomgått sjöngs >>Du gamla, du fria>> ett leve höjdes för Sverige och slutligen spelades svenska arméns tapto. Ett tack till musikkåren frambars av överste Toll.

Senare på kvällen var dans anordnad i den illuminerade parken, och vid 9-tiden avbrändes ett fyrverkeri.

Om rekrytering

Ur arkivens djupa och dammiga mörker anmälde sig en rekryteringsbroschyr från början av 60-talet. Vi hade fortfarande trebefälssystem och denna skrift riktade sig enbart mot officersrekryteringen i armén. Den ser ut som alla andra liknande broschyrer, då och faktiskt ännu. Men det intressanta är, att anknytningen till Norringarna är så stark. Särskilt gäller detta bildmaterialet, där dåvarande I 6 dominerar helt.

För att ett förband skall lyckas väl med sina uppgifter är en god rekrytering helt avgörande. Det gäller att komma in i en ”positiv spiral” över tid. Kadernarna fylls,

urvalet blir större, befälskvalitén ökar sakteligen, nya goda aspiranter entusiasmeras och så fortsätter det uppåt.

Och ve de regementen, särskilt på 70-talet, som hamnade i den negativa spiralen. Med massavhopp och urusla arbetsförhållanden till följd.

Sett i backspegeln kan man nog säga, att för vårt regemente startade den goda spiralen i mitten på 50-talet. Var det kanske det som arméstaben hade uppfattat, då de gav ut broschyren?

Första sidan upptas av en bild från officersexamen 1960 på Karlberg. Redan här en anknytning till I 6. Tro det om ni vill, men den taniga ynglingen, som ska-

kar hand med arméchefen *Thord C:son Bonde*, skulle senare kröna en hyfsad karriär med att bli Ordförande för Kamratföreningen! I festvimlet på Karlberg står ytterligare en Norring i centrum – *Bengt Palmlund*.

Den unge officerens trupptjänst beskrivs och illustreras med en interiör från kaserngården på Näsby där *Inge Ericsson* får peka med hela handen högst reglementsenligt. I bakgrunden den gamla underbefälsmässen. Den enda egentliga action-bilden i foldern, visar ett infanterianfall på Näsbyfältet, där *Thorsten*

Andersson och hans mannar just har tagit anfalls målet och verkar inreda sig till försvar. (På I 6 gällde ju då, att stridssättet ”försvar” endast fick övas som en del av ett anfallsförlopp!)

Mässliv på 60-talet var av en verkligt hög dignitet. Givetvis lockar man med

detta, illustrerat med en lunchpaus i officersmässens bibliotek. *Kalle Fridlundh*, *Ulf Jarlwall*, *Axel Billing* och *Sven Jönsson* har säkrat sina platser inför den kamp med tärningsburken, som var ett stående och prestigefyllt inslag efter varje god lunch. Med på fotot kan/kunde mycket väl *Tord ”Tulle” Wallgren* ha varit. Allenarådande över bibliotekets

dyrgripar och ständigt jagande slarviga och klåfingriga subalterner.

Möjligheterna till vidareutbildning, vid sidan av armén, påtalas i ett särskilt avsnitt - som exempel nämns Gymnastiska Centralinstitutet. Självklart får *Åke Moberg* illustrera detta!

Broschyren redovisar sedan arbetsuppgifterna i officerens olika karriärsteg, upp till regementschef. Avsnittet

exemplifieras med en fantastisk bild från anfallsbanan på Näsbyfält med *Bertil Fredriksson*, *Bengt Rosenius* och *Rikard Nilsson*. Regementets karismatiska utbildningsofficer inte bara utformade och ingjöt förtroende för en helt ny taktik- och stridsteknik som sedan visade sig ha bäring långt in i pansarepoken. Han entusiasmerade också personligen unga värnpliktiga för själva officersyrket.

Den befälselev som inte upplevt en lektion med Rikard Nilsson kan inte förstå vilken djup påverkan, nästan magisk, han hade på auditoriet. Han framstod som ett föredöme, man trodde på vartenda ord, ”motti” blev ett vardagsbegrepp. Han kunde få den mest inbitne militär-skeptiker att gå direkt ner och skriva på anmälan till reservofficersutbildning.

Här fick Norringarnas begynnande spiral en rejäl knuff i rätt riktning! 1958

hade Infanteriets Kadettskola i Ulriksdal den ena av skytteavdelningarna helt uppfyllt med officers- och reserv-officersaspiranter från I 6. (Ja, utom en stackars dalmas förstå's, som dock togs varsamt omhand och omvändes till den rätta läran.)

Härutöver fanns ett flertal I 6-kadetter på understödslinjen.

När regementet lades ned kunde man se det fulla resultatet av den goda rekryteringsspiralen. Kadrarna innehöll en kvalitét på alla nivåer, som sannolikt saknade motstycke i armén i övrigt.

Det är en nästan självklar konsekvens, att detta också gällde reservofficerskader.

Fenomenet kom till god nytta då frågan kom upp om hur personalavvecklingen skulle gå till. Arméstabens orubbliga linje var, att alla officerare utan fullmakt skulle avskedas. Regements- och brigadchefen uppvaktade då, ens ärende, arméchefen *Åke Sagrén*.

De påtalade vilken kvalitét det handlade om som höll på att förlösas och vad

det skulle kosta armén i reda pengar att göra om alltihop. Det blev kontraorder på, mer eller mindre, stående fot. (Vi ser än idag det riktiga i detta beslut. Flera av dem, som då var aktuella, har gjort och gör fantastiska insatser i armén!)

Frågan är, om något annat regemente kan redovisa ett sådant positivt resultat av sin rekrytering som I 6/P6. En överbefälhavare, flera generaler, en lång rad regements- och brigadchefer. Och inte förglömmas de av våra f d aktiva – och våra reservofficerare – som nått höga och ansvarskrävande befattningar i näringsliv och förvaltning!

Anade arméstaben verkligen detta, då man tog Norringarna till utgångspunkt för rekryteringsbroschyren? Nja, inte nödvändigtvis. Arméstabens bildetalj svarade för produktionen av arméns trycksaker. Och chef för bilddetaljen var *Erik Kjellqvist* ...

Redaktionen

(där alla är skåningar och följaktligen bara säger som det är)

Förre arméchefen besöker fd Kristianstads garnison

Generalmajor Anders Brännström besökte Kristianstad den 25 oktober och höll föredrag

på artillerimuséet i Norra Åsum. General Brännström är en av de ledande officerarna som varit verksam i olika befattningar under den så kallade ”strategiska time-outen”. Med utgångspunkt från detta begrepp beskrev han hur han upplevt denna period. Han var senast arméchef, för en armé på 13000 man –

jämfört med tidigare som kunde räkna in ungefär en halv miljon soldater.

Generalen beskrev nuläget och den allvarliga situation som råder i omvärlden.

Han skrädde inte orden utan var personlig och frispråkig och auditoriet, cirka 75 pers, fick svar på många frågor.

Foto: Olle Bengtsson

Då och Nu

av Peter Ranvert

foto (nutidsbilder) Olle Bengtsson

Det har nu gått över tjugo år sedan regementet avecklades men det mesta är sig likt exteriört på byggnaderna, dock har kaserngården blivit lite mindre "exercisvänlig".

Näsby gård som under hela regementets verksamhet använts som bostäder, förråd och expeditiionslokaler är nästan intakt, dock är mangårdsbyggnaden riven. Vårt gamla övningsfält är nu fritids/rekreatiionsområde och spåren efter skjutbanorna är utplånade. Vid en vandring känner man igen Furubacken, Hjärtrebacke, Ekbacken med flera dungar och platser.

I skolans bibliotek finns en utställning med jämförelse mellan kasernområdets nyttjande av regementet och som högskola, den gjordes av Norringar för högskolan. Är Ni på skolan så rekommenderas ett besök på andra våningen i biblioteket.

Regementet uppställt framför den vildvinbevuxna matsalsbyggnaden. Ångcentralens skorstenar syns ovanför den inte okända "klockan på matsalen" Fotot från 1920-talet och truppen har uniform m/ä och m/10.

Idag är matsalen och köket bibliotek med studieutrymmen samt en Cafeteria. Gymnastiksalen är sig lik. Skorstenarna för ångcentralen är borta men "klockan" finns kvar. Planen lämpar sig inte längre för exercis och "Signalstenen" finns kvar.

Värnpliktsmatsalen med serveringsdiskar och musikläktaren, i vänster kant syns personalmatsalens serveringsdisk. Vid vissa tillfällen spelade musikkåren för lunchgästerna. Bild. Regionmuseet

Musikläktaren är nu borta och ersatt med ett övre plan, här finns studierum och spiraltrappor ned till biblioteket.

Värnpliktsmatsalens konstverk av Stig Carlsson, (1933–2008) keramik- och träskulptör samt formgivare. Han kom tidigt i lära på Rörstrands porslinsfabrik, där han inspirerades av Gunnar Nylund. 1955 kom han till Ifö-verken i Bromölla, där han blev chefsdesigner. Bild. Regionmuseet.

Nu är konstverket flyttat till uppgången för aulan, den vi tidigare benämnde Filmsalen.

Kristianstad, Kungl. Norra Skånska Infanteriregementets Markenteneri.

En naturlig samlingsplats. När min morbror gjorde värnplikten på I6 på tidigt 1940-tal var det en ung flicka som serverade där, Mimmi. Jag blev också serverad av henne i slutet av 1960-talet. Fotot, rakt fram, svängdörrarna som man kom in genom. Utanför dessa dörrar fanns under 1960-talet en mynttelefon. Borden och stolarna fanns kvar på 1960-talet.

Idag ett toppmodernt kansli för lärarutbildningen.

Näsby gård med omgivande mark köptes för I24:s etablering runt år 1915. Mangårdsbyggnaden, som vid regementets övertagande blev tjänstebostad till kaptenerna Fritz von Ekensteen och Axel Berg von Linde. 1945 flyttade regementets tygavdelning dit, de var verksamma där intill julen 1966 då de flyttade in i huset mitt emot soldathemmet. Mangårdsbyggnaden revs i början av 1970-talet. Framför byggnaden var ett "konstverk" tillverkat av gamla delar till cyklar.

Ekonomibygnaderna användes som förråd intill regementet lades ner. Gården är nu i privat ägo.

Här har många värnpliktiga per cykel kontrollerat staketen, byggnaderna och läsen. Till vänster den berömda branddammen som ofta användes vid övningen "patrullstig" då gällde det att ta sig över dammen på lina.

Idag är grindarna borta och "inspark" pågår.

Stenladorna användes bl a som mobiliseringsförråd för 2:a Pbat, den så kallade lånebataljonen.

*Gården är nu i privat ägo och stenladorna har rustats upp och man kan hyra festlokaler där.
Högskolan använder området för sina fritidsaktiviteter.*

Skyltar finns kvar i de gamla stenladorna.

Krigsförbandskoden för 8:e Pskkomp.

Lars Nilssons (Krantz) kontrakt år 1889

(en avskrift av en avskrift)

Livkompani N:r 43, Krantz
Soldat – Lego - Kontrakt

Emellan undertecknad Rotehållare för roten N:r 43 vid Liv Kompani av Kungl. Norra Skånska Infanteri-Regementet och drängen Nils Larsson i Fjälkinge äro följande villkor överenskomna om denne senares antagning till soldat för samma rote; nemligen:

1:o) Uti lega erhålles genast efter antagningen Tio (10) kronor.

2:o) Uti årlig lön, vilken skall beräknas från och med månaden näst efter den, varunder antagningen vid Rekryteringsmöte sker, erhålles:

I kontant Ett hundra Fyratio (140) kronor - öre, vilken lön Nils Larsson äger att hos Roteförmannen utbekomma på nedanstående tider:

70 kr den 1 Maj och återstående 70 kronor den 1 November, varje år, och upphöra dessa lönevillkor med den månads utgång, uti vilken avgång från numret sker. **(Anm: 70 kr 1889 = 4570 kr 2015)**

3:o) Soldattorp i överenskommelse med det genom Kungl. Brevet av den 21 oktober 1817 Nådigast fastställda knektekontrakt förbinder undertecknad Rotehållare sig att Nils Larsson tillhandahålla, då han ett år förut i Oktober månad därom delgiver Roteförmannen skriftlig, med Kompanibefälhavarens godkännande påtecknad tillsägelse. Efter tillträdet av detta soldattorp avgår årligen av lönen: i kontant Sjuttiofem (75). Kronor – öre.

4:o) I enlighet med Kungl. Kungörelsen den 9 November 1871 förbinda undertecknade Rotehållare att, vid den påföljd för försummelse härutinnan, vilken stadgas uti berörda Kungl. Kungörelse §2 mom. 3, utav Soldatens löneförmåner årligen innehålla och till vederbörande kompanibefälhavare å av denne utsatt tid och ställe överlämna Tio (10) kronor, för att av denne för Soldatens räkning i Kristianstads Sparbank insättas.

5:o) Skulle Nils Larsson för vanfrejd, opålitlighet eller rymning bliva ur rullorna utstruken eller avförd, äro de i nästföregående punkt omförmälde, i Sparbank innestående medel ävensom å desamma upplupen ränta förbrutne och tillfalla Regementets maskaps pensionskassa.

6:o) Nils Larsson tillförbindes att årligen i Juni månad till Regementets maskaps pensionskassa erlägga En (1) krona.

7:o) Nils Larsson förbinder sig att själv anskaffa och underhålla de så kallade småpersedlarna till det antal och beskaffenhet samt mot den ersättning, som av Kungl. Maj:t bestämmes.

Broby den 1 April 1889.

Å samtliga rotehållares vägnar

Lars Nilsson

Bevittnas

J. G. Crafoord

Sven Ask

Komp. chef

Sergeant

Med förestående kontrakt förklarar jag mig nöjd och förbinder mig och förbinder mig detsamma noggrant uppfylla.

Broby den 1 April 1889.

Nils Larsson.

Bevittnas

J. G. Crafoord

Sven Ask

Komp. chef

Sergeant

Gillas och fastställes

Hässleholm den 13 April 1889.

Å Herr Landshövdingens vägnar.

A. Von Norman

/ Oscar Em. Rösfelk

Vidimeras

Axel Holmquist

Fanjunkare

Vem var Nils Larsson?

Jan Appelqvist har genomfört både en släktforskning ang. Nils Larsson samt en utredning ang. övriga nämnda personer i kontraktet enl. följande:

Rotesoldaten, vid Liv Kompani av Kongl. Norra Skånska Infanteri Regementet, Nils Larsson Krantz Fjelkinge

Kontraktet

Den 1 april 1889 upprättades i Broby kontrakt mellan Rotehållare för rote N:r 43 vid Liv Kompani av Kongl. Norra Skånska Infanteri Regementet och drängen Nils Larsson i Fjelkinge.

Nils Larsson soldatnamn blev Krantz.

Rotehållaren ovan är Lars Nilsson.

Jag har inte kunnat finna några uppgifter om honom.

Kontraktet är bevittnat av kompanichefen J. G. Crafoord och sergeanten Sven Ask.

Anm: År 1834 ändrades namnet Wilands Kompani till nr 1 Liv Kompani.

Kompanichefen, kaptenen

Jacob Göran Crafoord

I Generalmönstringsrulla för Kongl. Norra Skånska Infanteri Regementet år 1883 finns på Rönneberga Kompani en löjtnant Jacob Göran Crafoord. Ålder: 40 år och 9 månader. Tjensteår: 17 år och 11 månader.

Jacob Göran Crafoord var född den 20/8 1842 i Stengårdsholma, Hälleberga socken. Han blev efter studenten i Lund 1863 furir vid Norra Skånska Infanteri-

regementet den 7 augusti 1865. Linjeofficersexamen 20/12 1865. Underlöjtnant vid Norra Skånska Infanteriregementet 7/8 1867. Löjtnant den 14 augusti 1874 och kapten den 18 augusti 1886. Reservofficer 1/12 1892. Avsked med tillstånd att kvarstå som kapten i regementets reserv den 29 september 1895, Avsked ur krigstjänsten den 23 november 1906.

Utexaminerad från gymnastiska centralinstitutet år 1875. Gymnastiklärare vid Landskrona lägre allmänna läroverk 1877.

Gift med Laurina Margareta Christina Clausen 26/9 1873.

Jacob Göran Crafoord dog 2/8 1921.

Det är med stor sannolikhet att det är denne Jacob Göran Crafoord som är den kompanichef som bevittnat kontraktet ovan.

Sergeanten Sven Ask

Då det gäller sergeanten Sven Ask så har jag hittat honom som soldat i General-Mönster-Rulla 1876 vid generalmönstringen den 23 juni 1876 för Westra Göinge Kompani af Nr 24 Kongl. Norra Skånska Infanteri Regementet. Han var förut kallad Sven Åkesson, född 31/10 1854 i Finja socken, Christianstads län. Antagen till soldat den 14 januari 1874. Levnadsår: 21 år och 7 månader. Tjensteår: 2 år och 5 månader.

Han var då gift.

I General-Mönster-Rulla 1880 vid generalmönstringen den 7 juli 1880 för Westra Göinge Kompani af Nr 24 Kongl. Norra Skånska Infanteri Regementet står Sven Ask, på ny stat, som volontärkorpral. Hittransporterad den 21 augusti 1878. Född i Finja socken den 31 januari 1854. Antagen till soldat den 14 januari 1874. Levnadsår: 25 år och 8 månader. Tjänsteår: 6 år och 6 månader.

I General-Mönster-Rulla vid generalmönstringen den 22 juni 1883, för Nr.1 Lif Kompaniet af Nr 24 Kongl. Norra Skånska Infanteri Regementet framgår att sergeanten av 2. klassen Carl Joachim Ernst Letth blivit transporterad till sergeant med 1. klass lön vid detta kompani den 14 mars 1883. Istället hitbefordrad samma dag volontärkopralen No 124 vid Westra Göinge Kompani Sven Ask. Grad: Sergeant. Lön: Sergeant af 2.kl.

Enligt husförhållningsböcker för Finja församling bodde volontären Sven Åkesson Ask år 1879 på Finja No 6 107/1024. Han flyttade till Christianstad, No 66-67 den 14/8 1891. Sergeanten Sven Åkesson Ask gifte sig den 8 oktober 1891 med Bernhardina Lindvall, född i Engelholm den 15 september 1866. Paret flyttar den 4 augusti 1892 till Karlshamn.

Det kan vara denne sergeant Sven Ask som tillsammans med kompanichefen J.G Crafoord som bevittnar kontraktet den 1 april 1889 i Broby.

(Tyvärr är den senaste Generalmönsterrullan för Kongl. Norra Skånska Infanteri Regementet som jag har haft tillgång till är för år 1883)

Trumslagaren Ola Frants

I Centrala soldatregistret framgår att soldaten Ola Frants med släktnamnet Rapp Svensson, född 25 september 1838 i Ivetofta, kan vara den soldat som Nils Larsson Krantz ersatte på rote N:r 43 den 1 april 1889. Ola Frants blev antagen till soldat vid Norra Skånska Infanteriregementet, Livkompaniet år 1852. Rote No 43 Kjuge 12 m.fl., Kiaby socken. Ola Frants fick avsked 1888.

I General-Mönster-Rulla vid generalmönstring den 22 juni 1883 över N:1 Lifkompaniet av Nr 24 Kongl. Norra Skånska infanteri Regementet, No 43, Kjuge 12 m fl., finns trumslagare Ola Frants, f k Ola Svensson Rapp, född i Ifötåfta socken, Christianstads län upptagen. Antagen den 15 april 1852. Levnadsår 44 år och 9 månader. Summa tjänsteår: 31 år och 2 månader. Gift.

I husförhållningsboken för Nosaby åren 1885 - 1889 står Ola Frants Svensson som avskedad trumslagare. Han bodde på Näsby 14, Nosaby församling. Gift med barnmorskan Bengta Nilsson, född i Fjelkinge 2/10 1840.

Nils Larssons mor, styvfar och syskon

Pigan Boel Nilsson född i Fjelkinge den 29 augusti 1845. Hon tjänade på Fjelkinge No 34. Hon födde oäkta sonen Nils den 2 februari 1869 i Fjelkinge.

Boel Nilsson gifte sig den 30 december 1873 med torpare Anders Persson född den 27 mars 1849 i Gammals-torp. Paret bosatte sig på Fjelkinge No 34.

Anders Persson och Boel Nilsson fick två gemensamma barn. Sonen Per

Andersson född den 10 juli 1874 i Fjelkinge och dottern Anna Andersdotter född den 26 december 1876 i Fjelkinge.

År 1879 flyttade Anders Persson, hans hustru Boel Nilsson och sonen Nils Larsson (Boel Nilssons oäkta son), sonen Per Andersson och dottern Anna Andersdotter till Fjelkinge No 28.

Nils Larssons halvbror Per Andersson blir den 9 november 1892 antagen till dragon vid Kongl. Skånska Dragonregementet, 1. Bataljonen, Kristianstads Sqvadron nr 73

Boel Nilsson och Anders Persson skilde sig år 1897. Boel flyttar till Åhus.

Anders Persson flyttade till Vånga 12 november 1907. Anders dog i Vånga den 25 november 1920.

Boel dör i hjärnblödning den 27 oktober 1922.

Soldaten Nils Larsson Krantz

Det är alltså Boel Nilssons oäkta son, drängen Nils Larsson, som kontraktet ovan gäller. Nils Larsson blir soldat 1899 i rote nr 43, Kjuge 12, Kiaby socken, Villands härad tillhörigt Liv Kompani av Kungl. Norra Skånska Infanteri Regimentet. Han får soldatnamnet Krantz.

Ur centrala soldatregistret framgår följande:

Aktnummer: NS-01-0043-1889

Soldat Nils Krantz med släktnamnet Larsson, född 2/2 1869, blir antagen som soldat 1889 vid Norra Skånska Infanteriregementet, rote nr 43, Kjuge 12, Livkompaniet (Villands). Socken: Kiaby. Torpnummer: NS-01-0043. Avsked: 1929

Soldatorp eller inte

Enligt uppgifter från Skånes Knektregister, Aktnr NS-01-0043-1889 * framgår att soldatorpet med nr NS-01-0043 skulle vara knutet till roten Kjuge 12 i Kiaby avsett för Nils Krantz. Vid kontakter med Skånes Knektregister framkom att man inte kunde ge besked om det verkligen varit knutet något soldatorp till roten Kjuge 12 i Kiaby.

*Förklaring till bokstäver och siffror i Aktnr: NS = Norra Skånska Infanteriregementet

01 = Livkompaniet (Villands)

0043 = Soldatens/rotens nummer i ordning inom kompaniet

1889 = året då Nils Krantz antagen som soldat

Visst bodde knektar i soldatorp, men i vissa fall stämmer inte detta. Orsakerna kan skifta. Exempel finns där soldater var tvungna att flytta omkring. Ett exempel är att rotehållaren av någon anledning arrenderat ut soldatorpet till civil brukare varför knekten fick bo på annat håll. Beteckningen med torpnummer kan alltså bli lite missvisande.

Genom 1833 års lönereform för den indelta armén fick en rad befattningshavare kontant lön istället för boställsförmån. Därefter upphörde det militära boställsbyggandet successivt och de befintliga boställena utarrenderades. År 1875 avvecklades det indelta lönesättet för arméns befäl slutgiltigt.

De återstående boställena övergick till Domänverket, som utarrenderade eller sålde dem. Genom beslut av 1901 års riksdag infördes efter kontinental förebild en härordning med en värnpliktsarmé, vilket innebar slutet för den indelta

armén. Soldattorpen övergick i civil ägo. I Skåne fanns det färre soldattorp än i andra delar av landet. Orsaken till detta var att infanteriregementena sattes upp relativt sent och särskilt i slättbygderna hade soldaterna istället egna gathus.

I Skånes Knektregister förekommer ofta ingen egentlig adress på var knekten med familj bodde under hans tjänstgöringstid och i generalmönsterrullan där uppgifter om knekten registreras upplyses endast om rotehållarna och deras hemvist.

Sannolikt bodde aldrig soldaten Nils Krantz med familj i något soldattorp.

Soldaten Nils Krantz och hans familj

Nils Larsson Krantz flyttade ensam år 1886 från Fjelkinge No 28 till Fjelkinge No 35.

Nils Larsson Krantz flyttade år 1887 tillbaka till Fjelkinge No 28 från Fjelkinge No 35.

I husförhørsboken för Fjelkinge 1880-1889 finns följande anteckning: Frejdebrev till artilleri 5/9 1887.

I husförhørsboken för Fjelkinge 1880-1889 finns också följande anteckningar om Nils Larsson konfirmerad. 84 frejdebetyg Kongl. Norra Skånska Infanteri Regimentet, 9/2 1889. Det framgår vidare av anteckningen att Nils Larsson Krantz har bevistat bevaringsmöte.

Soldaten 113 Nils Larsson Krantz flyttade ensam 1889 från Fjelkinge No 28 till Rinkaby No 6, 13 Huset.

Där bodde han tillsammans med pigan Carolina Persdotter och dottern Anna född utom äktenskapet i Rinkaby den 6 november 1889.

Enligt anteckning i Födelse- och dopbok för Rinkaby församling 1889 framgår att "Soldaten Nils Larsson Krantz, No 6 Rinkaby uppgivit sig vara fader till barnet".

Nils Krantz gifte sig den 11 april 1890 i Rinkaby med Carolina Persdotter född den 10 januari 1870 i Rinkaby.

De bosatte sig på Rinkaby No 6. I husförhörslängden omkring 1900 står Nils Larsson Krantz som husägare för Rinkaby No 6.

I folkräkningarna (Sveriges befolkning) för år 1900 och 1910 står knekten Nils Krantz med familj skrivna på samma adress. Beträffande Rinkaby No 6 finns inget nämnt om soldattorp.

Nils och Carolina fick sju barn. Sönerna Nils född 19 mars 1895, Per Alfred född 2 januari 1898, Karl Hilding född 4 november 1900, Oskar Emil född 20 september 1903, Nils Robert född 7 juni 1910 samt döttrarna Maria född 9 juni 1892 och Karolina Agnes född 7 juni 1910.

Nils fick avsked år 1929 och började då arbeta som tegelbruksarbetare. Med största sannolikhet på Herkules tegelbruk mellan Rinkaby och Skånes Viby.

Nils Krantz dog den 4 oktober 1944 och Carolina dog den 3 december 1965.

Nils Larsson Krantz morfar och mormor

På Fjelkinge No 34 bodde också Boel Nilsdotters föräldrar. Korpralen Nils Persson Jarl född den 22 november 1820 i Fjelkinge och hans hustru Anna Persdotter född den 12 maj 1821 i Fjelkinge.

Nils Persson Jarl blev soldat år 1843

på rote 8, Rusthåll Röetved 4, Fjelkestads socken, Villands härad tillhörigt Liv Kompani av Kungl. Norra Skånska Infanteri Regementet.

År 1854 skrevs Nils Persson Jarl in på rote 45, Rusthåll Röetved 4, Fjelkinge socken, Villands härad tillhörigt Liv Kompani av Kungl. Norra Skånska Infanteri Regementet.

Han fick avsked år 1876 och blev då gratialist. Nils Persson dog i rödsot 62 år gammal den 5 oktober 1882.

Enkan Anna Persdotter dog fattig den 4 februari 1892.

Nils Persson Jarl och Anna Persdotter fick sex barn. Sönerna Sven född 20 oktober 1853, Nils född 31 januari 1856, Anders född 1 mars 1859 och Jöns född 11 mars 1862. Döttrarna Boel född 29 augusti 1845 och Anna född 23 november 1864.

Sonen Sven blev år 1872 soldat på rote 12, Rusthåll Fjelkestad No 6, Fjelkestads socken, Villands härad tillhörigt Liv Kompani av Kungl. Norra Skånska Infanteri Regementet. Han får soldatnamnet Ekdahl.

Nils Larsson Krantz morfars far och mor

Nils Persson Jarls far hette Pehr Jönsson Ljung och var född den 9 mars 1786 i Småland. Han blev soldat 1812 i rote 44, rusthåll Fjelkinge 1, Fjelkinge socken, Villands härad vid Kongl. Norra Skånska Infanteri Regementet, Liv Kompani. Han blev utnämnd till korpral.

Hustrun Anna Tuveesson var född den 29 mars 1797 i Fjelkinge.

Pehr Jönsson Ljung dog i lungsot den 28 april 1832.

Sammanfattning

Nu vet vi lite mer om drängen Nils Larsson, som omnämns i kontraktet mellan Rotehållare för rote N:r 43 vid Liv Kompani av Kungl. Norra Skånska Infanteri Regementet.

Det är han som var ”Norringen” Nils Krantz.

Noterbart är även att många andra av Nils Larsson Krantz släktingar också var soldater.

Jan Appelqvist

Källor:

Kyrkböcker för Nosaby, Fjelkinge, Rin-kaby, Finja, Kristianstads, Ängelholms och Karlshamns församlingar

Skånska Knektregistret

Centrala Soldatregistret

Generalmönstringsrullor för Kongl. Norra Skånska Infanteri Regementet (flera år)

Wikipedia

MyHertiage

Adelsvapen-Wiki

Länsstyrelsen Skåne

Rapport från Rodatorpet

av Lars Björck & Göran Wemby

Nu är det åter höst i Kullaskogen, som enligt Friluftsrådet är Skånes sista vildmark med mycket kulturhistoria och vi har förberett Rodatorpet med Truls Klavér för den kommande vinterdvalan.

Det gångna året har vi besprutat vastaket på norra sidan, eftersom det hade bildats mossor. Självklart använder vi miljövänliga medel. Även jordkällaren har kompletterats med mer jord på taket och nysått ängsgräs. Året har också varit ett riktigt getingår och inte ens utedasset blev skonat. Men som väl var upptäckte vi det innan någon där sittande gäst blivit utsatt. Det kunde tagit en ända med förskräckelse.

Beträffande antalet besökare var det inte heller detta år någon större anstormning, men vi kunde ändå notera en ökning med 10 % både vad gäller antal och inkomster i sparbössan jämfört med 2015.

Lite annorlunda besök har vi haft den här säsongen (se bilder) i form av ett par från Lund som gifte sig i Glimåkra kyrka, men ville ta sina bröllopfoton vid

Rodatorpet och vid ett annat tillfälle fick vi oss tillsända foton, från en familj som klätt ut sig till torpare. För fler bilder se www.rodatorpet.se

Reseinbjudan till Stralsund och Rügen 2017

(Intresseanmälan – ej bindande)

Vi vill gärna få en uppfattning om det finns intresse för en resa till Stralsund 24-27 september 2017. Resan blir av. Tacksam om ni svarar om ni är intresserade till Peter Danilo på e-post peter@danilomail.se eller per brev Peter Danilo Kardborrevägen 70, 247 32 Södra Sandby eller telefon 046-570 33. Finns intresse kommer anmälan om deltagande in i tidning nr 1, som kommer ut 14 februari 2017.

Dag 1

Tidig morgon ca kl. 0700 reser vi från hemorten (Lund) och tar sikte mot Gedser, varifrån vi seglar till Rostock. På färjan har ni gott om tid att äta gott och kanske göra den första shoppingrundan. Väl framme i Tyskland börjar vi med att åka på vackra vägar mot vårt hotell i Stralsund. När alla checkat in och lämnat bagaget på rummet skall vår guide ta med oss på en stadspromenad genom den mycket intressanta staden, Stralsund, med alla sina svenskminnen och vackra tegelstensbyggnader. På kvällen äter vi gemensam välkomstmiddag på hotell Baltic Stralsund.

Dag 2

Efter frukost är det dags för oss att besöka Greifswald. Vi tar en kort promenad till Universitetet och genom Altstadt. Därefter åker vi vidare till ön Usedom. Vi äter lunch tillsammans på en restaurang. Vi åker sedan till Peenemünde, där Gustav II Adolf landsteg i samband med det svenska inträdet i 30-åriga kriget på 1630-talet. Vi besöker också Hitlers raketforskningsanläggning som anlades under mellankrigstiden. Det blir busskaffe och sedan hemfärd till hotellet.

Dag 3

Efter en lugn förmiddag träffas vi för att äta en lunch i Stralsund. Därefter beger vi oss mot Rügen och Prora. Prora är en över fyra kilometer lång och sex våningar hög betongkoloss med mer än 90 gigantiska trapphus. Våren 1936 lade Adolf Hitler grundstenen till Kolossen i Prora. Byggnaden skulle erbjuda 20000 semesterfirare logi, men jätteanläggningen togs aldrig i bruk, kriget kom emellan. När Hitlertyskland kollapsade våren 1945, lämnade det efter sig en spökstad. Efter Tysklands återförening försökte man riva Kolossen, men byggnadsarbetarna hade gjort ett bra jobb och rivningen gavs upp. Från Prora fortsätter vi vackra vägar kors över Rügen för att besöka Edeldestilleriet, där det blir visning och provsmakning. Vi återvänder sedan till hotellet.

Dag 4

Sista dagen börjar med frukost på hotellet. På förmiddagen besöker vi Putbus och från Lauterbach åker vi med båt till Baabe. Här äter vi vår sista gemensamma lunch och åker sedan med Rasande Roland till Binz, där vi får lite tid på egen hand. Ett besök på Seebrücke rekommenderas varmt. Från Binz åker vi sedan till färjeläget, där ni får möjlighet att handla på Bordershopen innan vi kör ombord på färjan. Vi seglar från Sassnitz klockan 16.15 och räknar med att vara tillbaka i Lund cirka 22.00.

Pris per person vid minst 40 fullt betalande: 2900:-

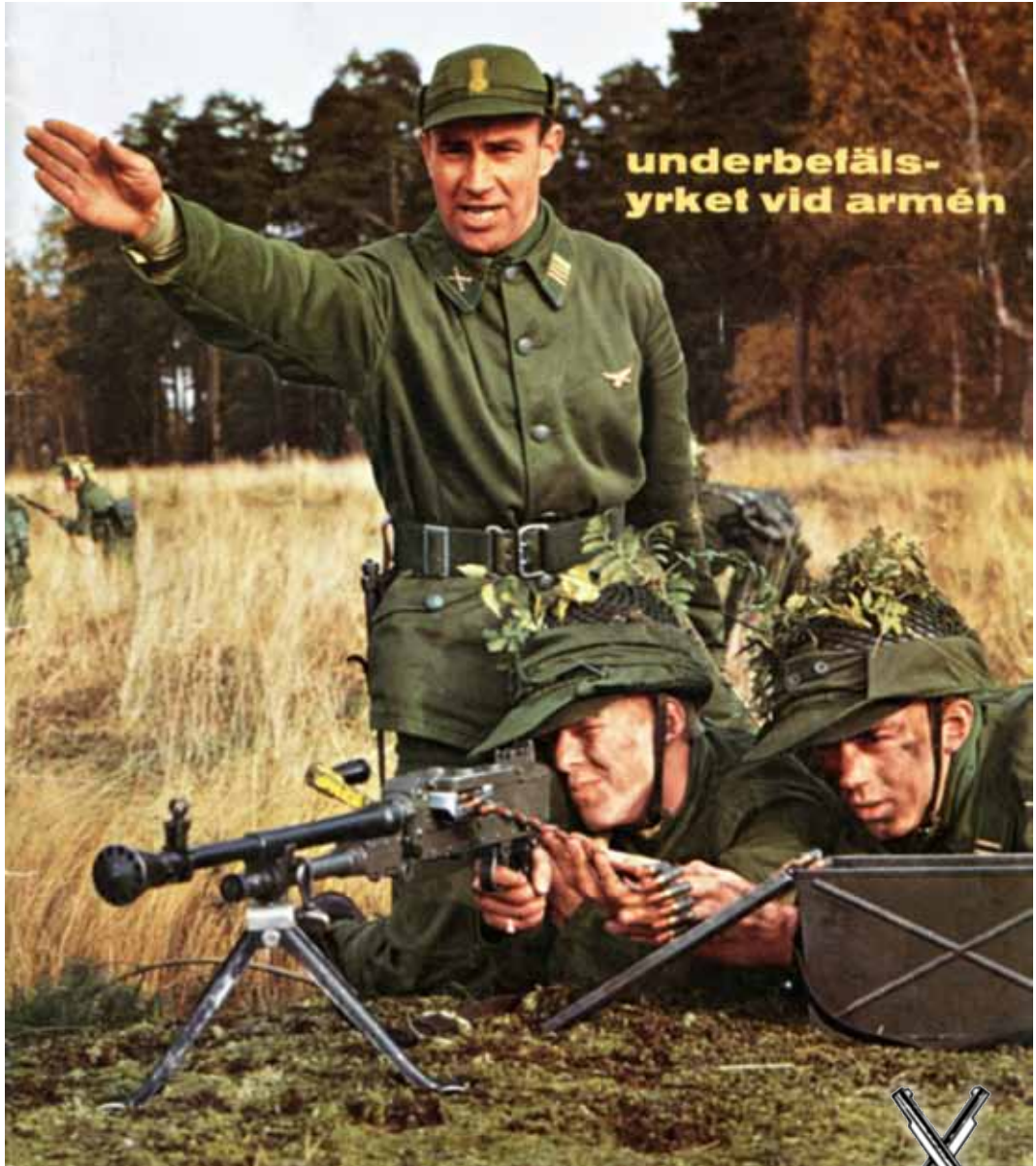
Pris per person vid minst 25 fullt betalande: 3600:-

Enkelrumstillägg: 900:-

I resans pris ingår: Bussresa, Guide, Färjeavgift, Vägskatte, Boende i del i dubbelrum med frukostpension, 3 lunch, 1 middag på hotell, besöksmål med entréer och visning enligt program samt busskaffe dag 2.

Underbefälsyrket anno 1962

Foton är hämtade från arméstabens rekryteringsbroschyr.
Visar några miljöer från olika truppslag mm.

INFANTERIET

PANSARTRUPPERNA

KAVALLERIET

FALLSKÄRMSJÄGARNA i Karlsborg

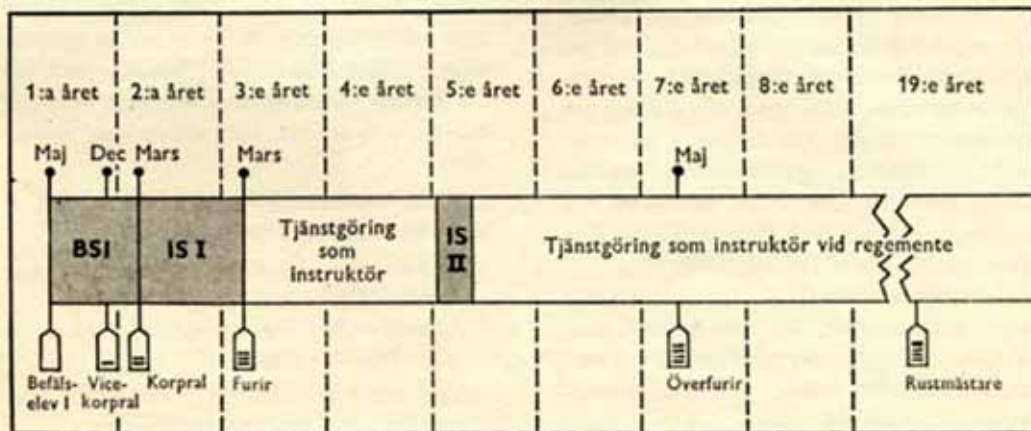

ARTILLERI. *Bandkanon 15,1*

Instruktörens utbildnings- och befordrings-
gång

BLI INSTRUKTÖRI

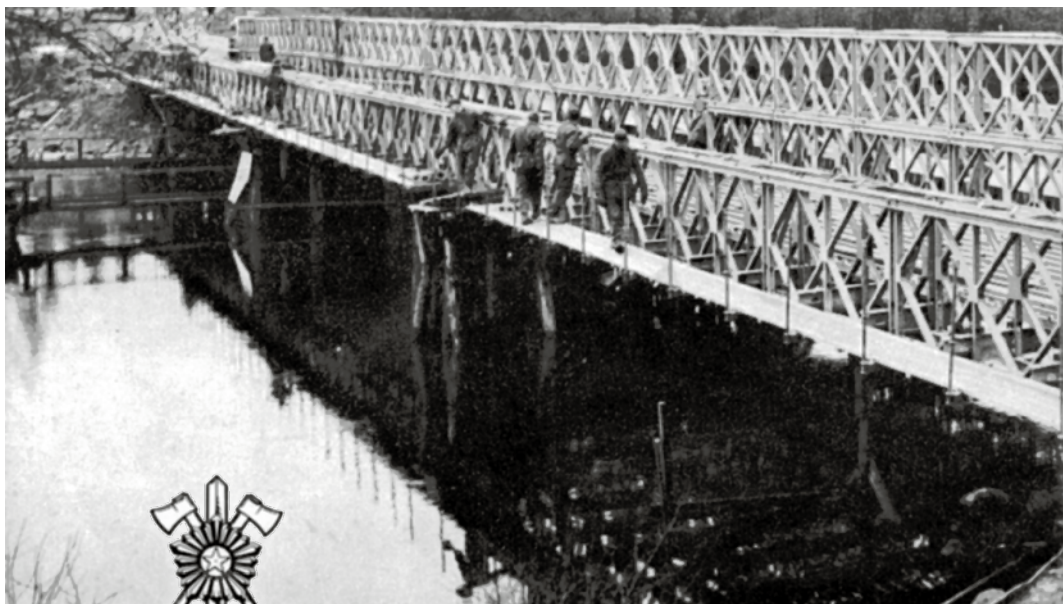

Månadslön 1963

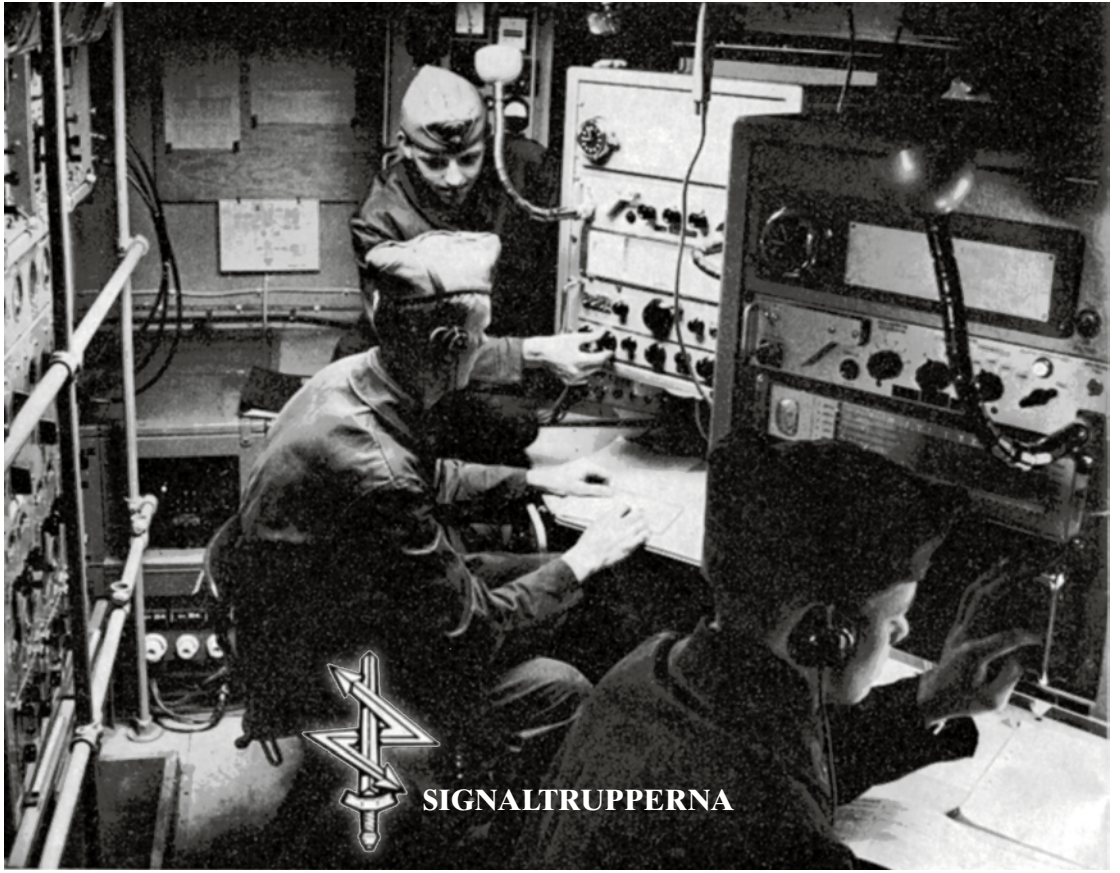
Löne- grad ¹⁾	Grad	Ortsgrupp		
		3	4	5
4	Instruktörsaspirant under 21 år	870	926	979
5	över 21 år	918	973	1.031
7—8	Furir	1.017—1.126	1.081—1.196	1.143—1.267
7	Bitr armétekniker	1.017	1.081	1.143
11	Överfurir	1.249—1.483	1.327—1.561	1.407—1.642
13	Armétekniker Rustmästare	1.402—1.661	1.480—1.741	1.558—1.820
15	Förste armétekniker Sergeant Tyghantverkare	1.568—1.861	1.648—1.940	1.728—2.017
17	Fanjunkare Styckjunkare Förste tyghantverkare	1.757—2.083	1.836—2.159	1.916—2.237
19	Förvaltare Förste tygverkmästare Förvaltare Förste tygverkmästare	1.968—2.334	2.045—2.406	2.124—2.479

LUFTVÄRNET. *Boforspjäs M 40*

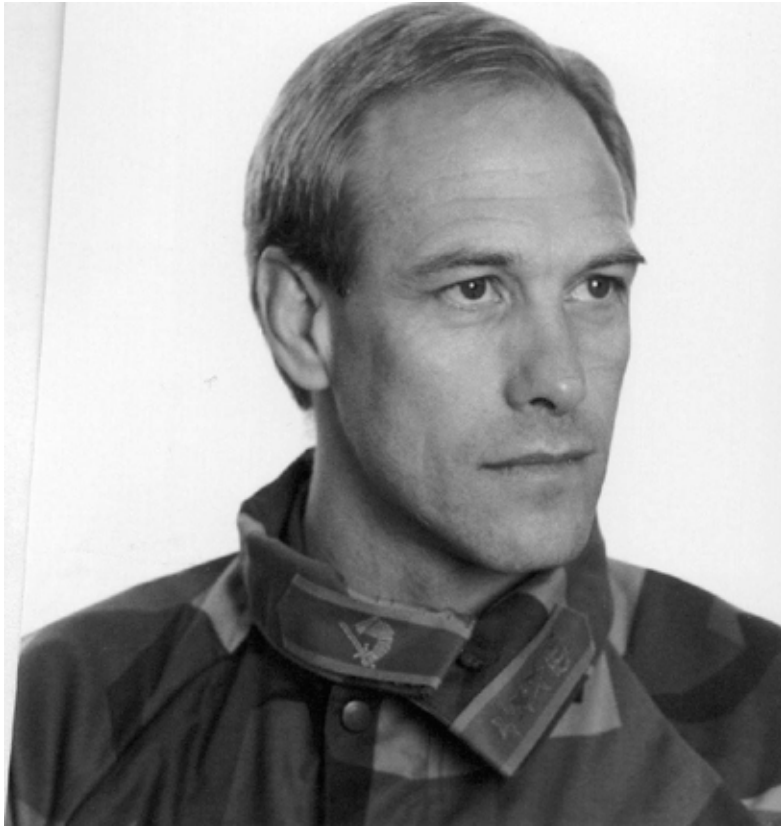
INGENJÖRSTRUPPERNA. *Balkbro 2*

TEKNISKA KÅREN

Tony Stigsson
Från brottare till general

Av Christer Nyhlén

Redan i slutet av 1960-talet var Lönsbodasonen Tony Stigsson en framgångsrik brottare eller som han själv en gång uttryckte det i en intervju med Kristianstadsbladet: "Jag var en utpräglad tävlings- och träningsmänniska. Det mesta av min fritid gick åt till att träna". Brottning är en sport som kräver taktiskt kunnande, att alltid ligga ett steg före sin motståndare. Kanske var det här i brottningens kampen som grundförutsättning-

arna för Tonys kommande ledarskap på den militära banan skapades. Det skulle inte minst komma att visa sig då han förde befäl över stridsvagnsenheter på olika nivåer. Brottningen, vinnarinstinkten och ett otroligt bildminne gjorde tillsammans att Tonys stridstekniska finesser på övningsfälten i Rinkaby, Ravlunda och Revinge imponerade. Ett exempel på hans bildminne minns en av hans kurskamrater från Karlberg, Mats Nertlinge:

Unge brottaren Tony (stående längst bort till höger) under en uppvisning i Lönsboda tidigt 1970-tal...

"Tony har ett bildminne utav aldrig skådat slag. När vi pluggade och vi förhörde varandra så lutade han sig tillbaka och sa... det står på sidan 42 längst ner till höger. Han kom ihåg texten såsom bilder. Minne som en häst alltså..."

I juni 1975 passerar Tony in genom kaserngrinden på P 6 för att påbörja sin ut-

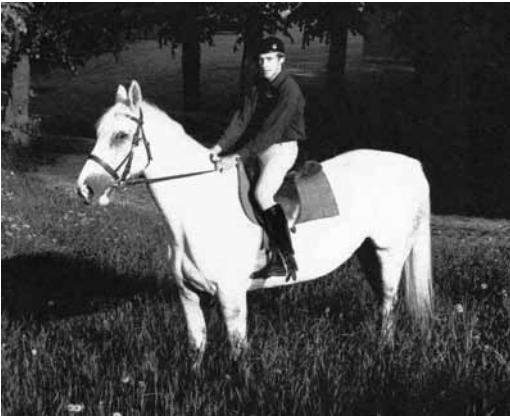
bildning till vagnchef i stridsvagnstjänst på Rönnebergs kompani. De tunga Centurionerna skulle nu bli hans vardag många år framåt. Det var nog inte tänkt från början att Tony skulle bli officer, utan det var säkert en tanke som började växa ju varmare han blev i kläderna efter alla stridsvagnsövningar. När väl hösten 1975 gjorde sitt intåg sökte Tony till Aspirantskolan för officersutbildning i Enköping. Hans kurskamrat Mats Nertlinge minns varför:

"När Tony kom till P 6 var det för att göra lumpen, inte för att bli militär... men kärleken gjorde att han blev det. Träffade en tjej från Stockholm och det närmsta stället att via lumpen komma nära henne var Enköping och Aspirantskolan. Sedan ville han fortsätta träffa henne och då måste han till Karlberg.. och så blev det..."

Men Mats Nertlinge har också starka minnen av att Tony först inte skulle få

AspS 1 och P6-kontingenten på vinterutbildning i Norrland 1976...

Till häst på Karlberg 1977...

åka eftersom hans avdelningschef hade fått reda på att han hade en tjej i Stockholm och att det egentliga skälet till att söka till Aspirantskolan var att han ville komma närmare henne. Att han inte skulle få åka till aspirantskolan med motiveringen att han bara ville dit för att komma närmare sin tjej avfärdas av några med att det skulle vara en skröna. Tony minns episoden när han hade ansökt om att få gå Aspirantskolan i Enköping:

Mats Nertlinge, kurskamrat med Tony på Aspirantskolorna och Karlberg...

"Jag har minnen från inryckning till dess att vi åkte till AspS. Leif-Åke Nilsson var C Livkompaniet. Mats Welff vill jag minnas var C PBS när jag ryckte in, men han försvann ganska snabbt. Möjligtvis till PS för utbildning. Leif-Åke Nilsson gav mig chansen att få prövas. Mats Johnsson skötte proven. Han jobbade på PBS den sommaren..."

Tydligen utföll proven till belåtenhet och senare på hösten åkte dåvarande majoren Nils-Arne Bidsell upp till Enköping och Aspirantskolan med inte mindre än 20 sökande P 6:are. Efter genomförda prov antogs elva norringar att få börja Aspirantskolan i januari 1976. Naturligtvis fanns Tony bland de antagna och de elva som utgjorde P 6-aspiranterna var också den största kontingenten bland alla pansarregementen. Efter genomförd vinterutbildning och åtskilliga truppföringsövningar (där Tony tidigt visade stor talang) fick endast tre norringar fortsatt förtroende att genomgå officersutbildning: Tony, Mats Nertlinge och Sven-Åke Nilsgart. Nyblivne kadettsergeanten Tony Stigsson anländer sommaren 1976 till P 6 för att genomföra trupptjänstgöring. Under denna tjänstgöring placeras Tony på Rönnebergs kompani och då minns den nyblivne plutonssergeanten Håkan Birger en episod:

"Tony och jag tjänstgör båda på 6.komp med Gunnar Wallner som chef. Jag vid PBV-plutonen under Hasse Björnsson som tillfälligt var vid kompaniet på grund av repövning. Jag, Tony och Hasse befinner oss inne hos Wallner. Sergeanterna Stigsson och Birger ska analysera detta utkast samt lämna förslag på svar, under kadettsergeant Stigssons ledning. Nej, skriker Björnsson. Det ska vara under Birgers ledning. Han är fast anställd. Stigsson

Tony genomför soldatprovet i början av 1980-talet.

är bara värnpliktig sergeant. Noteras kan att vi båda blivit sergeanter på sommaren. Tony värnpliktig sergeant och jag som plutonsofficer. En vild diskussion uppstod mellan Wallner och Björnsson. Tony och jag tittar på varandra och nickar till varandra och sedan är vi på väg att lämna rummet då Wallner ropar: Var ska ni: Tony svarar: Lösa uppgiften medan ni diskuterar. Ingen av oss behöver vara chef över den andre. Och så blev det. Jag kan i och för sig förstå Wallner. Han ville ju testa Tony, men hade nog inte förväntat sig det anorlunda och goda resultatet..."

Karlberg och officersutbildningen startade för Tony 1977 och kulminerade med examen (där han placerade sig bland de tio främsta) och utnämning till R/Löjtnant (R/Löjtnant som var benämningen då, eftersom det sedan 1972 fanns tre befälskårer. Regementsofficerare, kompaniofficerare och plutonsofficerare) i september 1978. Hemkommen till P 6 placerades naturligtvis Tony på Rön-

nebergs kompani för att tillsammans med kapten Bosse Ahlberg utbilda en av kompaniets fyra stridsvagnsplutoner. Detta första år för unge löjtnanten Tony uppmärksammades av Rolf Johansson, som detta utbildningsår var stridsvagnsförare på en annan av Rönnebergs stridsvagnsplutoner. Han minns bland annat följande hösten 1978:

"Det var på något besök där regementet stod uppställda på kaserngården. Någon inspektör tror jag. Vi fick smörja hjälmarna med fett för att de skulle blänka. Jag minns att löjtnant Stigsson tipsade oss om att vicka på tårna när man står upp länge och då för att inte svimma. Jag måste ha haft honom på någon aktivitet för jag minns att han alltid kommanderade "Avdelning framåt murrsch..."

Tonys jordnära sätt att uttrycka sig och samtidigt få stridsvagnarnas besättning- ar att förstå vad han menade minns en stridsvagnsskytt på Rönnebergs kompani, Lars Wiik:

"Detta hände i Rinkaby och vi skulle alla lära oss skjuta med kulspruta från vagnchefsplatsen. Tony kom som en virvelvind och förklarade att det var skitlätt det här. Han var stört-skön. Han kollade så att vi klarade det. Sedan tog något annat befäl över och han gick satte sig och somnade i en 9033:a. Jag upplevde Tony som ett mycket bra befäl och han hade lätt att kommunicera med oss..."

Åren gick och 1983 var det dags för Tonys stora elddop, han skulle genomföra KFÖ (Krigsförbandsövning) som stridsvagnskompanichef på Norringarnas 3.Pansarbataljon. Det 15.Stridsvagnskompaniet och dessutom bli arvtagare till Mats Johnsson, en inte helt okänd

skicklig företrädare och förebild för brigadens unga stridsvagnschefer. Utan att överdriva kunde det ganska snabbt konstateras att här hade brigaden verkligen fått en riktig Centurion, en befälhavare. Tony visade under slutövningen på Revingefältet prov på sina färdigheter när det gällde stridstekniska finesser och ledarskap. På bataljonens andra stridsvagnskompani (16.) fanns en annan ung chef som sedermera skulle utnämnas till försvarsmaktens högsta befattning, Sverker Göranson. Ibland verkade det nästan som om det var en tävling mellan bataljonens båda stridsvagnskompanier. Tonys ledarskap att ta snabba beslut och vara en föregångsman visade sig under ett moment när kompaniet var under fördröjningsstrid. Tonys ställföreträdare, Dick Nilsson, minns episoden:

”Vårt kompani skulle förflytta sig till förlägningsplats, vid Gravljungaskogens östra del. Kompaniet var försvarsgrupperat i linjen Tvedöra-Ängstorp. Kompaniet hade fått till uppgift att tillbakarycka genom egen minering som skulle ’slås igen’ efter att sista vagnen hade passerat. Det gick bra, men en pluton kom aldrig igenom och jag har för mig att det var Esa Nyroos som inte hade hört ordern från Tony, så hans pluton stod kvar i linjen Tvedöra-Ängstorp. Vi var i förläggningstältet när Tony fick reda på detta och glad blev han definitivt inte. Kommer ihåg att han slängde sig ut ur tältet och fick tag i mc-ordonnansen och for iväg i en djädra fart. Hur han fick fatt i Esa, vet jag inte men Tony var fortfarande arg, när han kom tillbaka och då hade han Esas pluton med sig in i förläggningen. Men vem hade inte blivit arg/förbannad för något liknande. Vi fick inte riktigt klart för oss om Esa hade somnat på plutonschefsplatsen i sin vagn...”

Tony visade många egenskaper av förnämlig karaktär under sina år på Rönnebergs och 1985 kom utnämningen till major. Snart kom också möjligheten att genomgå en tvåårig chefskurs i Stockholm som kom att lägga grunden till en oerhört framgångsrik militär karriär. Efter placering vid 13.Pansarfördelningsstaben var det så dags att göra kompanichefsår innan utnämningen till generalstabsofficer. Vad var inte naturligare än att få göra detta på Rönnebergs kompani, där Tonys karriär en gång hade börjat sjutton år tidigare. Några dagar innan tillträdet som GU-kompanichef på Rönnebergs inträffade en händelse som dåvarande fänriken Tomas Tillberg mycket väl minns:

”Jag förevisade stridsvagnar en gång för honom. Ett par dagar innan han kom tillbaka till 6:e så kom han som civil gående bak våra stridsställningar i Rinkaby tillsammans med vad jag tror var hans son. Jag berättar att det inte är så lämpligt att vara där. Han började fråga om vagnen och jag förevisade snabbt lite om den. Han dolde fint att han visste långt mycket mer än mig om den. Sen sa jag att nu får ni gå härifrån för snart ska vi rulla iväg... På måndagen hade vi uppställning och presentation av den nye chefen för Rönnebergs. Ha ha. Han skrattade gott åt det många gånger. Jag tyckte det var lite pinsamt att jag inte visste hur han såg ut...”

Under Tonys chefsår på Rönnebergs utbildades ett av de stridsvagnskompanier som skulle komma att ingå i norringarnas sista pansarbataljon som genomförde en krigsförbandsövning i maj 1991, under befäl av majoren Janne Jönson. Detta stridsvagnskompani var oerhört

Richard Ottosson (i regnjacka) som vagnchef i Ravlunda våren 1991...

skickligt och då mycket beroende på att Tony ansåg att användandet av BT-utrustning vid alla övningar var nyckeln till framgång. Dessutom visade Tony flera gånger under detta kompanichefsår att han behärskade det jordnära på ett ypperligt sätt. En av vagncheferna, Richard Ottosson, minns mycket väl Tony och hans sätt att ta tag i saker på ett sätt som gick hem hos stridsvagnsbesättningarna:

”Det var en ksp39 mörkerskjutning på Rin-kabyfältet förmodligen i november, för det var ett mysigt väder med snöblandat och regn med en härlig vind som motivationshöjare. Allt strulade för oss som låg på skjutvallen. 39:orna fick eldavsrott hela tiden och förtroendet för vapnet började minska vilket visade

sig i en massa starka vardagliga uttryck från skaran som låg och huttrade. Då kom kompanichefen major Tony Stigsson ut på besök. Han uppfattade snabbt läget och samlade hela skaran. Instruerade oss värnpliktiga. Tony uttryckte sig ungefär så här. Ksp 39 är ett av de bästa understödsvapen vi har om de hanteras rätt. Se här: Pipinställning utförs så här. Tony visade. Vrid på tygbanden några gånger. Smörj därefter bandet med oljan. Ladda. Skjut. Vilket Tony gjorde. Fick han eldavsrott. Nej. Nu gör ni samma sak med era vapen. Kvällsskjutningen fortsatte utan några fler eldavsrott. En mycket bra chef och ledare som fick oss värnpliktiga att lita på vår Chef och vår utrustning...”

Efter detta chefsår på Rönnebergs utnämndes Tony till generalstabsofficer på hösten 1991.

Nu gick karriären för Tony spikrakt uppåt och 1994 kommer utnämningen till överstelöjtnant. Ett intressant år då Norringarnas ärorika regemente samtidigt kom att avvecklas, men vad händer då på de svenska pansarbrigaderna. Fyra norringar blir nu pansarbrigadchefer, på PB 7, PB 8, PB 18 och PB 9. Och Tony blir chef för Skaraborgsbrigaden (PB 9). Ett chefskap som många skaraborgare ansåg vara av yppersta kvalitet, framför allt när det gällde utveckling och att våga prova nya idéer. Det hade i många år diskuterats hur man skulle använda pansarbataljoner i Norrland med tanke på vattendragen (älvarna) och hur kunde fienden tänkas hantera detta vattendragsproblem. En nära vän till Tony, dåvarande majoren Gunnar Wallner, minns följande:

”Det diskuterades mycket om hans Skaraborgs pansarbrigad, kanske Sveriges modernaste och slagkraftigaste pansarbrigads möjligheter att verka i Norrland. Det blev ändlösa teoretiska diskussioner. Slutdiskuterat tyckte Tony och tog beslut. En halv pansarbataljon lastades och transporterades till Norrland och övningar genomfördes. Dessa övningar bevisade hans pansarförbands taktiska förmåga i Norrlandsterräng. Även övergång av fruset vattendrag där Tony själv stod på isen och kontrollerade den lyckade övergången. Skaraborgsbrigaden var synnerligen användbar i Norrland. Imponerande bevisföring...”

Den unge brigadchefen Tony (39 år) fortsatte vidare i karriären och efter att ha varit chef för Skaraborgs Regemente utnämns han till generalmajor år 2000. En utnämning som också innebar att han tilldelades försvarsmaktens näst hög-

sta befattning, Tony blev chef för OPIL (Operations- och insatsledningen). Den förnämsta befattningen närmast ÖB.

Tony Stigsson, kommen ur det trygga Göingesläktet, en symbol för allt det Rönnebergs Centurionkrigare stod för, kommer för alltid att förknippas med Norringarna och deras stolta utbildningstradition. Att Tony fortfarande har starka känslor för sitt ursprung och sin historia förstår man med tanke på vad han uttryckte så sent som i juni 2014 när han besökte P 1:s övningsfält:

”Traskade idag på P1:s gamla övningsfält. Mycket nostalgi från PKAS-tiden. Det var igenväxt och det var länge sedan det rullade Centurioner där, men siluetterna man såg i siktet var kvar...”

Tony som GU-kompanichef för Rönnebergs 1990-1991 och till höger Anders Hammer som var chef för 3.Stridsvagnskompaniet som grundutbildades detta år...

Avrapportering från lokalombudet i Stockholm

Här kommer årets avrapportering från Stockholm. Det är nu tolfte året i rad som jag fullgör detta hedersuppdrag, något som jag känner stolthet och tacksamhet inför. Som jag skrev i Norringen 2015 avser jag bara att ta upp evenemang där jag officiellt representerat Norringarna, nämligen årsmötet med Nylands Brigads Sverigeavdelning, Döbelnförbundets möte den 16/2 och årsmötet med Skånska Regementens Kamratförening i Stockholm (SRKS). Detta innebär att jag från och med 2016 inte rapporterar kalenderårsvis. Jag låter som regel heller inte ta fotografier av skäl som framgår i Norringen 2015.

Knut Björkenstam

Årsmöte med Nylänningar

Lördagen den 13 februari 2016 samlades medlemmar i Nylands Brigads Gilles avdelning i Sverige och deras gäster till årsmöte på Militärhögskolan på Karlbergs slott. Plats som vanligt samlingssalen klockan 13.00. Antalet deltagare var i år större än vanligt, 47 stycken. Särskilt hälsades välkomna veteraner från Finlands senaste krig, den finske försvarsattachén översten Manu Tuominen, föredragshållaren kommandör Carl-Magnus Wasenius, stabschef vid Nylands Brigad och chefen för amfibieregementet i Sverige, överste Peder Ohlsson.

Årsmötesförhandlingarna inleddes traditionsenligt med att vi stående åhörde Nylänningarnas marsch. Därefter följde parentation över två medlemmar, som fått kallelse till ”den stora armén”. Parentationen inleddes med att Arméns musikkår (från en CD) spelade korumslag. De olika punkterna på dagordningen gick snabbt igenom.

Därefter var det lokalombudets tur att framträda. Denne framförde en hälsning från kamraterna i Kristianstad och redogjorde kortfattat för verksamheten vid föreningen och dess regementes koppling till Nylands regemente, sedermera brigad. Georg Carl von Döbeln var chef för Nylands regemente i början av 1800-talet och kom som bekant att bli Norringarnas förste chef. General von Döbeln har jämväl en anknytning till Hälsingarna men det är en annan historia, som jag kanske kan återkomma till. Norringen 2015 överlämnades traditionsenligt till avdelningsordföranden Björn Säfwenberg och till försvarsattachén. Desslikes som förr om åren (Norringarna må ursäktas) även ett exemplar av min ”egen” årsskrift, nämligen Bocken 2015.

Högtidstalare var kommandören Wasenius. Denne började med en historisk tillbakablick. Nylands regemente sattes upp 1626 som ett av åtta finländska

infanteriförband. Så det finns en obruten linje till dagens moderna förband, Nylands Brigad. Därefter informerade kommandören om läget vid brigaden efter den senaste försvarsreformen i Finland. Brigaden har lyckats mycket väl med att ta till sig de nya riktlinjerna. Bland annat innebär det ett utökat samarbete med dess svenska motsvarighet, Amfibieregementet (Amf 1), i Berga utanför Stockholm. Det rörliga kustartilleriet är ersatt av moderna kustförsvarsrobotar. 184 personer är anställda, varav 32 civila. Utbildningen omfattar drygt 1000 beväringar årligen varav en procent utgörs av kvinnor.

Så var det överste Peder Ohlssons tur. Han informerade om verksamheten vid sitt förband och tryckte hårt på det utmärkta och givande samarbetet med de finska kamraterna. Det var verkligen intressant att få ta del av utveckling och verksamhet vid likartade förband från Finland och Sverige vid ett och samma tillfälle. Det gav anledning till en intressant frågestund.

Innan vi samlades till utspisning sjöngs gemensamt Modersmålets sång, som kan ses som en nationalsång för de svensktalande i Finland.

Den efterföljande samlingen med kaffe och smörgås samt lotteri genomfördes i signalsalen. Som vanligt fanns det många fina vinster att hämta för den/ de som hade tur. Personligen vann jag en flaska rödvin av fint märke att vid lämpligt tillfälle dela med "fotografen", min hustru Agneta, som numera torde anses vara "fotograf i reserven" (se inledningens ovan).

Till generalen von Döbelns minne

Georg Carl von Döbeln avled den 16 februari 1820. Årligen på hans dödsdag, oavsett på vilken veckodag den infaller, samlas Döbelnförbundets medlemmar och övriga intressenter klockan 13.00 vid generalens grav på S:t Johannes kyrkogård i Stockholm. Så skedde även i år i ett vackert vinterväder med 29 personer närvarande. Exakt på slaget ett tog Elisabeth Goldstein till orda och hälsade de närvarande välkomna. Hennes anförande knöt an till von Döbelns intresse för människorna. Han ställde gärna upp och hjälpte dem om så fanns möjlighet. Elisabeth tog också upp "problemet" med att rörelser på högerkanten har tagit von Döbeln till något av sin frontfigur. Representanter samlas vid graven såväl på hans födelsedag som hans dödsdag med svenska flaggor och "sabrerar champagne". Detta skulle inte generalen ha gillat. Avslutningsvis lades ner en krans och hölls en tyst minut till minne av generalen.

Så skedde i enlighet med tidigare år omgruppering till Drottninghuset. Där var på sedvanligt sätt dukat för kaffe med dopp och tårta med ljus och blommor på vackert dekorerade bord. Generalens porträtt flankerat av svensk och finsk flagga pryddes ena kortväggen.

Sedan alla försett sig åskade Elisabeth tystnad och hälsade än en gång alla välkomna och uttryckte förbundets tacksamhet över att åter en gång få vara i den fantastiska festsalen. Ordet övergick så till förbundets ordförande Bertil Holmquist. Han informerade om verksamheten inom förbundet, vilken av

naturliga skäl är kraftsamlad till Västergötland, där generalens gård ligger. Problem föreligger att få nya medlemmar. Ekonomin är dock relativt god.

Så var det dags för lokalombudet att för elfte gången (undantag år 2015 – se Norringen 2015) ta till orda. Inledningsvis talade jag om orsaken till att jag som varande en icke-Norring kunde representera det gamla fina infanteriet i Kristianstad. Hälsningar från kamraterna i Kristianstad framfördes och en kort beskrivning av Norringarnas aktiviteter gavs. Därefter överlämnades till ordföranden och till Carl von Döbeln ett exemplar vardera av Norringen 2015. Sedan tog jag upp von Döbelns koppling till Hälsinge regemente. En sådan finns förutom från kriget 1808 – 1809 även till Hälsingarnas överstebostad Mårdnäs i södra Hälsingland.

Som ordförande i krigshovrätten fick von Döbeln ingen lön. Han skulle emellertid kunna få överstelönen på Hälsingarna, en lön som var ledig. På hösten 1819 for von Döbeln upp till chefsbostället Mårdnäs för att arrendera ut det eller bedriva jordbruk i egen regi. På så sätt skulle han få en lön. Hälsotillståndet för von Döbeln var inte det bästa. Han blev sämre i Hälsingland, återvände till Stockholm och avled i februari året därpå. Efter denna kortfattade information överlämnades till samma mottagare som ovan ett exemplar av Bocken 2015.

Som avslutning på samlingen berättade Elisabeth Goldstein om von Döbeln och kärleken. Han tycktes ha gått hårt fram bland kvinnorna i jakt på en hustru. Men nog härom.

Årsmöte med Skånska regementens kamratförening i Stockholm

Tisdagen den 19 april genomfördes föreningens årsmöte för 2016. Platsen var som vanligt Militärsällskapets lokaler. Såväl hustru Agneta som jag hade anmält oss för att på sedvanligt representera Norringarna och överlämna deras årsskrift. Tyvärr fick vi i sista stund förhinder och kunde för första gången inte delta som tänkt var. Vi hoppas kunna fullfölja traditionen nästa år.

Verksamheten 2017

8 april Årsmöte

Årsmötesförhandlingar, lätt måltid, föredrag mm.

I maj besök hos Skånska Dragonerna i Hässleholm

19 oktober Höstmöte

Samling och måltid kl 1300 följt av föredrag och eftermiddagskaffe.

dec Vesper

Datum ej fastställt.

14 dec Julmöte

Traditionellt julfirande på Soldathemmet.

Kallelser kommer i vanlig ordning, glöm inte att kolla hemsidan då och då. *Tiderna preliminära – beslut på årsmötet.*

ARTILLERIMUSEET

Kristianstad

Museet för svenska artillerisystemet från 1790 – ca 2000 samt specialutställningar

Öppettider: se hemsida www.artillerimuseet.se
Beläget 500 m söder N Åsums kyrka, skylt Museum

Nytt om Norringarna

50 ÅR

01-13 Hanna Ericson/Broberg
02-23 Jesper Nilsson
03-13 Bengt-Arne Schuster
03-28 Mikael Mikkelsen
03-30 Jonas Joelsson
04-02 Daniel Wirestrand
04-05 Lars-Magnus Malmström
04-10 Olof Grönros
04-28 Malin Bengtsson
05-13 Patrik Gustafsson
05-18 Peter Erlandsson
05-26 Rikard Lahger
06-08 Roger Nordblad
06-09 Anders Ask
08-02 Hans-Inge Nilsson
09-15 Peter Helgesson
09-18 Roger Olofsson
09-23 Tommy Andersson
09-26 Ulf Jönsson

60 ÅR

02-22 Jörgen Axelsson
05-13 Gunilla Färm
06-08 Anders Jansson
06-17 Håkan Jönsson
08-02 Sven Palmér
10-01 Mikael Wibrand
12-22 Jan-Inge Nilsson

70 ÅR

01-05 Leif-Inge Nordström
01-16 Christer Mjömark
01-22 Göran Flyckt
01-23 Göthe Nilsson
01-26 Anders Wilinger

03-03 Lars Bohman
03-18 Kent Rosqvist
03-21 Ulf Forsberg
03-21 Irene Alm
04-03 Lars Lindberg
04-23 Sten Mårtensson
04-26 John-Erik Persson
05-02 Yvonne Nilsson
05-17 Anders Forsgren
06-25 Chester Stenkilsson
07-12 Mats Wellf
07-29 Carl-Johan Nilsson
08-01 Rolf Gustafsson
08-28 Gunnel Malm
09-04 Elisabeth Goldstein
09-13 Tommy Paulsson
09-14 Lennart Renbjer
09-26 Nils-Erik Knutsson
10-30 Barbro Åstedt
11-26 Eva-Kersti Stjernqvist

75 ÅR

01-10 Ove Månsson
02-14 Lennart Nilsson
02-15 Kenneth Svensson
03-03 Inger Nilsson
03-08 Paul Nordström
04-26 Ulla Johansson
05-04 Leif-Åke Nilsson
05-26 Christian Braunstein
06-04 Gull-Marie Admés
06-15 Lennart Nordblad
06-20 Olle Persson
07-12 Bo Steen
07-24 Karl-Gustav Thorsén
08-12 Kjell-Lave Svensson

08-18 Per-Uno Ottosson
08-26 Ronny Fast
09-10 Jan Stoltenberg
10-03 Bengt-Göran Nilsson
10-16 Nils Göransson
10-22 Tore Lundström
11-13 Kaj Davidsson
11-16 Jan Åström
11-22 Gunilla Bergqvist
11-23 Göran Åhäll
11-29 Stig Avenstam
12-09 Sven Eric Engdahl
12-21 Bo Ingvar Jönsson

80 ÅR

01-07 Jan Häger
01-09 Bertil Svensson
02-13 Gunnar Nilsson
02-19 Birgit Nilsson
02-24 Anders Fjelkner
03-01 Margareta Hanngren-Sallrot
03-08 Inger Nordh
03-27 Inga-Britt Persson
04-19 Jan Andersson
06-25 Sven-Ove Lingström
06-28 Bertil Jönsson
06-30 Ursula Karlstedt
07-06 Lasse Ydhag
07-16 Rolf Kronbeck
08-05 Inga Bengtsson
08-06 Lars-Olof Strandberg
08-10 Åke Johansson
08-21 Bertil Westerberg
09-02 Lars Jernryd
09-22 Lars Åkesson
09-24 Ann-Marith Andersson
10-03 Tore Liljegren
10-21 Sven Sjöling
11-08 Lars Svensson
12-03 Leif Hallberg

12-15 Anne-Marie Persson

85 ÅR

01-07 Börje Nilsson
01-30 Göran Holming
02-02 Miranda Nordgren
02-02 Olle Andersson
02-15 Ulla Truedsson
02-22 Bengt Kleberg
02-27 Börje Nilsson
03-11 Sven Gustafsson
04-20 Per Arne Palm
04-25 Bertil Svensson
06-02 Lennart Larsson
08-14 Hjördis Eklund
09-30 Henry Barholt
10-01 Uno Kvist
12-12 Karl-Erik Malmberg

90 ÅR

02-09 Curt Bokelund
02-21 Sven Augustsson
03-01 Lars Sallrot
03-09 Roy Alnebeck
03-10 Karl-Erik Brundin
04-02 Nils Raustorp
05-04 Åke Ingelmo
08-19 Birger Bengtsson
12-05 N Gustav Wennberg

95 År

02-07 Gunnar Warnegård

100 År

05-21 Sture Stark

TIDNINGSFONDEN

Ännu ett år har vi glädjen att redovisa en lång lista av ädla givare. ETT STORT TACK TILL ER ALLA. Tack vare Edra bidrag har ni nu denna årsskrift i Er hand. De influtna bidragen, stora som små, redovisas här i den ordning de influtit under tiden 2015-11-01 -- 2016-10-31.

Lars Stellan Jönsson Hanaskog, Leif Dahlqvist Åhus, Sylve Svensson Tyringe, Lennart Lannerbäck Eskilstuna, Karl-Gustaf Thorsén Köpingsbro, Bo Lönnblad Vällingby, Karl Gustav Engkvist Bjärnum, Kerstin Larsson Vinslöv, Bo Bengtsson Åhus, Jörgen Persson Vaxholm, Bo A Wendt Hässleholm, Karl-Erik Malmberg Helsingborg, Lennart Renbjer Spånga, Britt-Marie Larsson Hässleholm, Kai Lodin Halmstad, Lars-Erik Olofsson Vinslöv, Lilly Mattsson Ronneby, Tommy Andersson Veberöd, Jan Jonsson Färlöv, Göte Persson Kristianstad, Bo Jönsson Kristianstad, Eva och Lennart Ericsson Kristianstad, Bertil Ingelsson Upplands Väsby, Kjell Klemark Fjälkinge, Bo Steén Halmstad, Anders Wilinger Blentarp, Carl-Johan Nilsson Åhus, Bengt Thulin Brösarp, Roy Alnebeck, Åhus, Per-Olof Hallqvist Lund, Gert Lindell Stockholm, Ingemar Lundquist Kristianstad, Per-Axel Svensson Bankeryd, Uno Petersson Bromölla, Thomas Engström Kristianstad, Ingvar Hansson Huddinge, Per Gustafsson Kristianstad, Jörgen Nilsson Åhus, Marie Louise Colliander, Lars-Erik Widman Linköping, Namnlös 28/12, Åke Bengtsson Kristianstad, Åke Rosberg Hörby, Tommy

Höppner Bromölla, Ronnie Åbrandt Kristianstad, Lars-Olof Rubin Kristianstad, Per-Olof Malmsten Fjälkinge, Ola Hallberg Vellinge, Bo Olsson Halmstad, Kjell Jönsson Helsingborg, Torgny Bergstrand Helsingborg, Stig Björk Ramlösa, Lars-Henning Persson Kristianstad, Bo Karlsson Ljungbyhed, Karl Erik Malmberg Helsingborg, Gunnel Bojs Kristianstad, Carl-Bertil Eiman Helsingborg, Lennart Renbjer Spånga, Karin Andersson Kristianstad, Lars-Erik Josefsson Bjärnum, Leif-Inge Nordström Tollarp, Ernie Elofsson Vinslöv, Arne Berntsson Kristianstad, Kaj Klemark Kungsbacka, Mats Ström Hammenhög, Anders Fjelkner Åhus, Lars Erlandsson Uppsala, Lars Bohman Tollarp, Thore Skärhed Kristianstad, Jan Brandborn Borlänge, Lars Erik Johansson Påarp, Ingegärd Elofsson Kristianstad, Bengt Mohlin Tollarp, Lennart Nordblad Åhus, Alf Jonasson Hässleholm, Göran Larsson Lund, Åke Ingelmo Älta, Leif Persson Bandhagen, John Erik Johansson Åhus, Mats-Erik Nilsson Knislinge, Ingrid och Lennart Olsson Kristianstad. Gilbert Mossberg Skene, Ulla Johansson Kristianstad, Christer Berglund Uppsala, Margaretha och Håkan Waernulf Åhus, Elisabeth Ask Lund, Yvonne och Leif Åke Nilsson Åhus, Gunilla Bergqvist Kristianstad, Göte Nilsson Halmstad, Maria och Olle Karlstedt Kristianstad, Kjell Gustafsson Malmö, Ulf Forsberg Ljungbyhed, Karl-Erik Brundin Åhus, Sture Stark Kristianstad, Pär Gunnar Nordgren Kristianstad, Mats Johnsson Vinslöv, Mats Lundh Nor-

ge, Ingmar Nordström Växjö, Jan Bergström Brösarp, Jonny Björck Blentarp, Sylve Svensson Tyringe, Lars Svensson Kristianstad, Henry Barholt Farsta, Ewa och Bertil Håkansson Åhus, Ulla och Lennart Persson Färlöv, Stig Engvall Stockholm, Ingemar Brostedt Malmö, Jan Sjö-dahl Rydebäck, Lars-Henning Strand Broby, Carl-Fredrik Glimberg Tollarp, Rolf Olson Hjärup, Christer Jönsson Klippan, Christina Engström Åhus, Karl Rosenqvist Malmö, Johan Nilsson Vinslöv, Sigvard Ericksson Glimåkra, Göran Flyckt Åhus, Åke Knutsson Tollarp, Britt-Marie Eriksson Kristianstad. Bengt Lindqvist Helsingborg, Evy och Lennart Junehagen Tyringe, Åke Wessberg Kristianstad, Jan-Tore Ståhl Höllviken, Kjell-Åke Jönsson Helsingborg, Barbara Westrup Åhus, Sten Krondell Rydebäck, Ulla-Britt och Gert Forsberg Kristianstad, Christer Lundh Stockholm, Ingrid och Kjell Svensson Åhus, Torsten Brandt Kristianstad, Karl Gustav Engkvist Bjärnum, Ingalill och Kent Rosquist Sösdala, Fredrik Hedvall Trelleborg, Bengt A Andersson Helsingborg, Gösta Karlsson Vinslöv, Britt Ekstrand Fjälkinge, Kerstin och Eric Rittbo Hörby, Peter Helgesson Åhus, Sven-Erik Olsson Kristianstad, Björn Almquist Malmö, Marianne Stenberg Kristianstad, Namnlös 28/1, Sven Giselsson Ronneby, Bertil Svensson Osby, Lennart Larsson Bräkne-Hoby, Christer Weidenmark Vissetofta, Ann-Britt och Magnus Ugge Hässleholm, Leif Hallberg Vellinge, Gösta Avenstam och Britt Sanne Uddevalla, Nils-Arne Bidsell Kristianstad, Rolf Norrman Kristianstad, Tommy Eriksson Kristianstad, Leif Nilsson Fjälkinge, Leif Persson Bandhagen, Claes Göran Månsson

Helsingborg, Rolf Tinder Göteborg, Claes Dahlqvist Kristianstad, Ulf Krantz Kristianstad, Peter Karlsson Kristianstad, Sten Ekstrand Häljarp, Greta Andersson Kristianstad, Ulla von Rosen Kristianstad, Lennart Nilsson Skövde, Karl-Gustav Karlsson Hanaskog, Knut Björkenstam Stockholm, Birgit och Sven Almén Kalmar, Bertil Westergren Kristianstad, Göran Brobeck Kristianstad, Arne Berntsson Kristianstad, Jonny Oddstig Åhus, Lars Stellan Jönsson Hanaskog, Jan Seebass Åhus, Bengt Clausen Helsingborg, Leif Almquist Enköping, Eva Borrström Kristianstad, May-Inger Bidsell Kristianstad, Jonas Joelsson Borrby, Göran C Lilja Kristianstad, Bengt Andersson Åhus, Bo Lönnblad Vällingby, Bengt Kittel Sundbyberg, Ingrid och Lennart Ohlsson Kristianstad, Kjell-Åke Jönsson Helsingborg, Ann-Marith och Jan Andersson Kristianstad, Ann Malmquist Kristianstad, Åke Ingelmo Älta, Jan Lundahl Kristianstad, Bengt Lönnblad Gustavsberg, Ove Johansson Kristianstad, Roland Appelqvist Kristianstad, Christer Mjömark Sölvesborg, Per Åke Fredlund Sösdala, Lars Wemming Kristianstad, Lars-Henning Persson Kristianstad, Ulla von Rosen Kristianstad, Åke Svensson Kristianstad, Lars Åkesson Karlskrona, Kjell-Åke Jönsson Helsingborg, Britt-Marie Larsson Hässleholm, Åke Ingelmo Älta, Kjell Bengtsson Kristianstad, Birgit Almén Kalmar, Elsie Fridlundh Åhus, Roland Appelqvist Kristianstad, Peter Ranvert Kristianstad, Åke Ingelmo Älta, Åke Bengtsson Kristianstad, Ingrid och Lennart Ohlsson Kristianstad, Kjell-Åke Jönsson Helsingborg, Lennart Nordblad Åhus, Arne Berntsson Kristianstad, Mats Dahlstrand Klippan,

Karl-Gustaf Thorsén Köpingsbro, Fenne Lorentzen Kristianstad, Ronnie Åbrandt Kristianstad, Britt-Marie Eriksson Kristianstad, Anders Fjelkner Åhus, Christer Voelkerling Göteborg, Mats Erik Nilsson Knislinge, Marianne Karlsson Karlshamn, Jan-Tore Ståhl Höllviken, Margaretha och Håkan Waernulf Åhus, Per-Olof Malmsten Fjälkinge, Gunnar Neymark Kristianstad, Ulla och Lennart Persson Färlöv, Thore Skärhed Kristianstad, Sten Ekstrand Häljarp, Christer Nyhlén Kristianstad, Jan Jönsson Rinkaby, Göte Hult Halmstad, Jan Axel Thomelius Söderköping, Bo Olsson Halmstad, Sture Stark Kristianstad, Kjell-Åke Jönsson Helsingborg, Namnlös 4/10, Carl Björemann Stockholm, Thomas Engström Kristianstad, Christer Mjömark Sölvesborg, Gunnar Wallner Kristianstad, Christina Engström Åhus, Lars Wemming Kristianstad, Björn Holmberg Helsingborg, Eva och Lennart Ericsson Kristianstad, Elisabeth Ask Lund, Knut Ottosson Starfelt Ängelholm, Knut Björkenstam Stockholm, Peter Carlsson Kristianstad, Lars Erik Svensson Kristianstad, Leif-Inge Nordström Tollarp, Ingvar Hansson Huddinge, Rolf Kjellman Höllviken, Inger och Jan Lundahl Kristianstad, Pär Gunnar Nordgren Kristianstad, Yvonne och Leif Åke Nilsson Åhus, Bengt A Andersson Helsingborg, Agneta Eriksson och Stig Avenstam Fjälkinge, Ingmar Nordström Växjö, Karl-Erik Brundin Åhus, Birgit och Sven Almén Kalmar, Christer Mjömark Sölvesborg, Bo Steén Halmstad, Bo Hellström Markaryd, Stig Engvall Stockholm, Namnlös 20/10, Bo Petersson Bara, Lars Bohman Tollarp, Lars-Erik Widman Linköping, Gunnel Bojs Kristianstad, Boo Nelson Åhus, Ingrid och Bertil Kleberg

Kristianstad, John Erik Kittel Kristianstad, Inger och Bertil Larsson Kristianstad, Tommy Höppner Bromölla, Bengt Lindqvist Helsingborg, Bo Jönsson Kristianstad, Per Åke Fredlund Sösdala, Bo Bengtsson Åhus, Carl-Fredrik Glimberg Tollarp, Bo Lönnblad Vällingby, Sten Kronzell Rydebäck, Mats Hansson Fjälkinge, Siv och Hasse Björnsson Kristianstad, Namnlös 26/10, Kerstin och Sven Gustafsson Kristianstad, Christer Berglund Uppsala, Lars Erlandsson Uppsala, Lave Göransson Timmersdala, Marie Louise Colliander Kristianstad, Lennart Larsson Bräkne-Hoby, Bo Karlsson Ljungbyhed, Karl-Erik Malmberg Helsingborg, Åke Wessberg Kristianstad, Britt-Marie Lindau Kristianstad, Kerstin Wilhelmsson Färlöv, Alf Jonasson Hässleholm, Lars-Gösta Hultberg Råå, Lars Svensson Kristianstad, Britt Sanne och Gösta Avenstam Uddevalla, Namnlös 28/10, Leif Hallberg Vellinge, Bo A Wendt Hässleholm, Britt Ekstrand Fjälkinge, Ulla von Rosen Kristianstad, Lars Björck Kristianstad, Kerstin Larsson Vinslöv, Kaj Klemark Kungälv, Margaretha Hansson Kristianstad, Lars Erik Johansson Påarp, Per Gustafsson Kristianstad, Ewa och Göran Wemby Kristianstad, Jörgen Persson Vaxholm, Karin Andersson Kristianstad, Gilbert Mossberg Skene, Lars-Henning Persson Kristianstad, Bengt Ekström Ängelholm, Rolf Norrman Kristianstad, Bertil Andersson Tyringe, Peter Helgesson Åhus, Olle Karlstedt Kristianstad, Mats Ström Hammenhög, Gun Nilsson Malmö, Lennart Nilsson Skövde, Leif Persson Bandhagen, Åke Knutsson Tollarp, Kjell Wängelin Täby, John Erik Johansson Åhus, Göte Persson Kristianstad.

Innehåll

Kamratföreningens ordförande	4
In memoriam	6
Norringeåret som gått	7
Högtidstal vid gravplatsen	14
Årsmötet ÖB.....	17
Den indelte soldaten	18
Pistol 40.....	20
Musikfästen i Kristianstad	21
Om rekrytering	23
Förre armechefen	26
Då och nu.....	27
Soldatkontrakt 1889	36
Vem var Nils Larsson?	38
Rodatorpet	43
Reseinbjudan.....	44
Underbefälsyrket anno 1889	45
Från brottare till general.....	52
Avrapportering från lokalombudet i Stockholm	59
Verksamhet 2017.....	62
Nytt om Norringar	63
Tidningsfonden	65
Innehåll	68
Annonser	69

Vi har inga aktieägare. Allt vi gör, gör vi för våra kunder.

Det är enkelt att byta bank - välkommen till en kundägd bank!

lansforsakringar.se

Kristianstad: 044-19 62 00
Hässleholm: 0451-489 00
Bromölla: 0456-64 74 00

Länsförsäkringar
Göinge-Kristianstad
Bank & Försäkring

Tillsammans ger vi tillbaka. Välj en bank som gör skillnad.

Som kund i Sparbanken Skåne är du med och utvecklar samhället, förverkligar idéer och hjälper människor att växa. Genom att låta delar av vårt överskott gå tillbaka till idrott, kultur, utbildning och näringsliv bidrar vi till att skapa framtidstro där du bor. Välkommen till Sparbanken Skåne, hela Skånes sparbank.

Läs mer på www.sparbankenskane.se/tillsammans

Sparbanken
Skåne

I samarbete med Sparbanken Skånes ägarstiftelser

Sparbanksstiftelsen
1826

Sparbanksstiftelsen
Färs & Frosta

Sparbanksstiftelsen
Finn

GULDSMED **ROLF** **NILSSON**

efterträdare etablerad 1900

*Ett litet tryckeri med
STORA resurser*

mixiprint

044-100 777 • 0454-413 00 • www.mixiprint.se

Från Vikingahär till Pansarbrigad

Krigs- och militärhistoriska händelser i och kring
den forna fästnings- och garnisonsstaden

Christianstad

Kristianstads första invånare.

Fästningen färdig.

Boken finns alltjämt till salu. Pris 200 kr (inkl porto)

Kontakta Jörgen Lund

Tel 044-705 87 • epost ajlund@telia.com